

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Оцінка рівня фінансової безпеки підприємства»

за матеріалами ПрАТ «Комбінат «Тепличний», смт.Калинівка, Броварського р-ну,
Київської обл.

Студентки 2 курсу 2м групи

Спеціальності 051 «Економіка»

Спеціалізації «Фінансовий менеджмент»

денної форми навчання

Науковий керівник

д-р екон. наук, проф.

Гарант освітньої програми

д-р екон. наук, проф.

Оксемчук Оксани Сер-

гіївни

Ситник Ганна Вікторівна

Ситник Ганна Вікторівна

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 Теоретичні основи оцінювання фінансової безпеки підприємства.....	6
РОЗДІЛ 2 Аналіз рівня фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний».....	19
2.1 Ідентифікація основних загроз фінансовій діяльності підприємства.....	19
2.2 Оцінка рівня фінансової безпеки підприємства.....	26
2.3 Фактори, що вплинули на рівень фінансової безпеки підприємства.....	34
РОЗДІЛ 3 Напрями підвищення рівня фінансової безпеки підприємства.....	39
ВИСНОВКИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Актуальність теми. Саме зараз, в період кризового стану, суб'єкти господарювання все більше піддаються впливу великої кількості загроз. Усі вони здатні зруйнувати стабільність функціонування підприємства, а отже і порушити економічну безпеку. Саме фінансова складова економічної безпеки є головною, вона є «двигуном» будь-якої економічної системи та визначає фінансово-економічний стан, платоспроможність, фінансову стійкість підприємства. Тому все більше науковців та підприємств, що мають труднощі в управлінні, зацікавлені в оцінці фінансової безпеки. Адже достовірна оцінка фінансової безпеки підприємства сприяє ефективному управлінню та попередженню можливих зовнішніх та внутрішніх загроз.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні теоретичні аспекти фінансової безпеки як складової економічної безпеки підприємства знайшли своє відображення в працях вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як: Альтман Е., Агенти Дж., Барановський О.І., Бівер В., Білик М.Д., Бланк І.А., Василик О.Д., Горячева К.С., Єпіфанов А.О., Єрмошенко М.М., Іванова Г.П., Крижанівська В.Г., Коротков Е.М., Лігоненко Л.О., Ліс Р., Мельник Т.М., Москаленко В.П., Новосядло Є.В., Пластун О.Л., Райзберг Б.А., Реверчук Н.Й., Таффлер Р., Терещенко О.О., Салига С.Я., Скударь Г.М., Уткін Е.А. та багато ін.

Незважаючи на значну кількість праць, серед науковців досі немає єдиного підходу до оцінки фінансової безпеки підприємства. Жоден з підходів не враховує сучасні реалії українського підприємництва, а це підтверджує доцільність обраної теми.

Метою роботи є дослідження теоретико-методичних основ системи оцінки фінансової безпеки підприємства та розробка практичних рекомендацій для її реалізації.

Основні завдання:

- розкрити сутність та теоретичні основи оцінки фінансової безпеки підприємства;
- проаналізувати рівень фінансової безпеки підприємства на прикладі ПрАТ «Комбінат «Тепличний»;
- визначити основні загрози фінансовій безпеці на досліджуваному підприємстві;
- виявити та дослідити фактори, що вплинули на рівень фінансової безпеки на даному підприємстві;
- сформулювати та розробити напрямки підвищення рівня фінансової безпеки на ПрАТ «Комбінат «Тепличний».

Об'єктом дослідження є процес оцінки фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний».

Предметом є система теоретико-методичних та практичних засад оцінки фінансової безпеки на досліджуваному підприємстві.

Емпірична база дослідження – приватне акціонерне товариство «Комбінат «Тепличний», що було засноване 22 липня 1997 року в смт Калинівка Броварського району Київської області. Суб'єкт господарювання спеціалізується на вирощуванні овочів, баштанних культур, коренеплодів та бульбоплодів. Очолює дане підприємство сьогодні Чернишенко Володимир Ілліч, кількість найманих працівників – 651. Дане підприємство є рентабельним, чистий дохід від реалізації за останній досліджуваний період (2019 рік) склав 459266 тис. грн, а чистий фінансовий результат = 17243 тис. грн.

Методологічною базою дослідження було обрано системний підхід, що обумовлено важливістю його вивчення як складного взаємозв'язку окремих підсистем, рівнів та елементів системи, що дасть можливість досягнути позитивного системного ефекту.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань в роботі застосовувались такі методи дослідження, як: метод синтезу (при вивченні основних напрямів сучасних досліджень з теми роботи), теоретико-аналітичний метод (під час вивчення основних складових фінансової безпеки підприємства), метод аналізу

(при опрацюванні статистичного матеріалу), горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз, метод статистичних порівнянь, метод узагальнення (при формулюванні висновків). Аналіз проводився за допомогою використання пакету прикладних програм MS Excel та MS Word.

Інформаційна база дослідження. Джерелами інформації для написання дипломної роботи виступили установчі документи підприємства та елементи його фінансової та статистичної звітності: «Баланс» (Форма №1); «Звіт про фінансові результати» (Форма №2), а також монографії, наукові публікації та матеріали конференцій.

Наукова новизна роботи полягає у розвитку методологічних засад управління фінансовою безпекою підприємства, зокрема уточнено елементи системи управління фінансовою безпекою.

Практична значущість одержаних результатів полягає у виробленні рекомендацій щодо оцінювання рівня фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний» на основі застосування інтегрального (методу рангів) та індикаторного методів, а також шляхів її зміцнення.

Апробація результатів дослідження – автором було опубліковано статтю «Управління фінансовою безпекою на підприємстві» у збірнику наукових робіт магістрів КНТЕУ.

Структура роботи складається з вступу, трьох розділів, висновків, додатків та списку використаних джерел. У першому розділі роботи досліджено теоретичні основи фінансової безпеки підприємства. У другому розділі роботи здійснено аналіз рівня фінансової безпеки на ПрАТ «Комбінат «Тепличний». У третьому розділі роботи розглянуто напрями підвищення інтегрального показника фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний». Загальний обсяг роботи – 60 сторінок. Робота містить 25 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел складається з 37 позицій.

РОЗДІЛІ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Основною умовою ефективного функціонування підприємства є забезпечення економічної безпеки. Найсуттєвішою складовою економічної безпеки вважають фінансову безпеку. Саме тому важливо визначити сутність цієї складової.

Під фінансовою безпекою розуміється такий стан фінансової системи, який характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, здатністю забезпечити ефективне функціонування економічної системи та її зростання [21].

І. О. Бланк під фінансовою безпекою підприємства розуміє «...кількісно й якісно детермінований рівень його фінансового стану, що забезпечує стабільну захищеність його пріоритетних збалансованих фінансових інтересів від ідентифікованих реальних і потенційних загроз зовнішнього та внутрішнього характеру, параметри якого визначаються на основі його фінансової філософії і створюють необхідні передумови фінансової підтримки його стійкого зростання в поточному і перспективному періоді» [8].

М. М. Єрмошенко та К. С. Горячева визначають фінансову безпеку підприємства як фінансовий стан, що характеризується по-перше, збалансованістю і якістю сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, котрі використовуються підприємством, по-друге, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз, по-третє, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію власних фінансових інтересів, місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів, по-четверте, можливістю забезпечувати ефективний і сталий розвиток цієї фінансової системи [17, с.205].

В. В. Шелест стверджує, що «фінансова безпека підприємства – це такий фінансовий стан, який характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і

зовнішніх впливів, дозволяє забезпечити ефективну діяльність підприємства за рахунок оптимального залучення майна, переданого установниками в управління в довгостроковому періоді» [36, с. 182].

Ю.Г. Лисенко пропонує трактувати поняття фінансової безпеки підприємства як кількісно та якісно детермінований рівень його фінансового стану, що забезпечує стабільну можливість захисту його пріоритетних, збалансованих фінансових інтересів від визначених реальних і потенційних загроз зовнішнього та внутрішнього характеру, параметри якого визначаються на основі фінансової політики підприємства [18].

Основними сутнісними характеристиками фінансової безпеки підприємства можна визначити [23,24]:

- основний елемент економічної безпеки підприємства;
- диференційований рівень кількісних і якісних параметрів захищеності фінансових інтересів підприємства, адекватний його фінансовій філософії;
- система кількісних та якісних параметрів фінансового стану підприємства, які в комплексі відображають рівень його фінансової захищеності;
- система пріоритетних збалансованих фінансових інтересів підприємства, що потребує захисту в процесі його фінансової діяльності;
- ідентифікована система реальних й потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру фінансовим інтересам підприємства;
- система, що забезпечує стабільність найважливіших фінансових пропорцій розвитку підприємства, які формують захищеність його фінансових інтересів;
- система, направлена на створення необхідних фінансових передумов стійкого зростання підприємства у теперішньому, а також у перспективному періодах;
- система, що спрямована на створення (коригування) і реалізацію ефективної фінансової стратегії за динамічних умов розвитку ринку;

- система, що спрямована на ефективне управління фінансовими ризиками підприємства.

Велика кількість підходів до визначення фінансової безпеки підприємства породжує виникнення різних підходів і до оцінки її рівня. Автори цих підходів роблять акцент на різних аспектах діяльності підприємства та на різних загрозах фінансовій безпеці.

Оцінка фінансової безпеки підприємства передбачає, перш за все, ідентифікацію його фінансового стану. Фінансовий стан підприємства оцінюється на основі показників, які відображають фінансово-господарську діяльність підприємства, наявність, розміщення, використання та рух ресурсів підприємства. Як відомо, до основних напрямків аналізу фінансового стану підприємства відносять: оцінку ліквідності активів, платоспроможності і кредитоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності і рентабельності підприємства. Характеристика підприємства за такими напрямками дозволяє дати оцінку його фінансового стану (здатність фінансувати свою діяльність) і його фінансових ресурсів [32].

Основним критерієм оцінки рівня фінансової безпеки вважають показник чистого прибутку. На його основі будується вся система показників, що характеризує стан фінансової безпеки. Сьогодні відомі такі підходи до оцінки рівня фінансового стану суб'єкта господарювання:

1) ресурсно-функціональний:

- а) оцінка стану фінансової безпеки на основі оцінки рівня використання фінансових ресурсів за спеціальними критеріями – власні фінансові ресурси і позикові фінансові ресурси;
- б) оцінка рівня виконання функцій – забезпечення високої фінансової ефективності діяльності підприємства, його фінансової стабільності і незалежності [30].

Даний підхід є досить широким, адже процес забезпечення фінансової безпеки прирівнюється до всієї діяльності суб'єкта господарювання і зводиться до оцінки використання ресурсів на підприємстві;

2) індикаторний (порівняння фактичних значень показників фінансової безпеки з пороговими значеннями індикаторів її рівня). Порогові значення індикаторів фінансової безпеки – це граничні величини, недотримання яких призводить до формування негативних тенденцій у сфері фінансової безпеки. За такого підходу найвищий рівень фінансової безпеки підприємства досягається при умові, що уся сукупність індикаторів знаходиться в межах порогових значень, а порогове значення кожного з індикаторів досягається не за рахунок інших. [11].

Для більш детального розгляду даного методу розглянемо основні індикатори оцінки фінансової безпеки підприємства(табл.1.1)

Таблиця 1.1

Ідентифікатори фінансової безпеки підприємства

Показник	Алгоритм розрахунку	Норматив
1. Показники майнового стану		
Коефіцієнт постійності активів	Необоротні активи/Власний капітал	0,5
Коефіцієнт зносу основних засобів	Знос/Первісна вартість оз	0,5
Питома вага дебіторської заборгованості у майні	Дебіторська заборгованість/Активи	0,2
Коефіцієнт мобільності активів	Оборотні активи/Необоротні активи	1
2. Показники ліквідності		
Коефіцієнт поточної ліквідності	Оборотні активи/Пот.зоб.	1,25
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Оборотні активи-Запаси)/Пот.зобов'яз	1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грош.кошти/Пот.зобов'яз	0,2
3. Показники фінансової незалежності		
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	Власний капітал/ Валюта балансу	0,5
Коефіцієнт фінансової стабільності	Власний капітал/ (Довг.зобов'яз.+Корот.зобов'яз.)	1
Коефіцієнт фінансової стійкості	(Власний капітал+Довг.зоб)/Сума пасивів	0,85
4. Показники ділової активності		
Оборотність власного капіталу	Чистий дохід/ Власний капітал	1,5
Оборотність мобільних активів	Чистий дохід / Оборотні активи	1,5
Оборотність сукупного капіталу	Чистий дохід / Активи	1
5. Показники ефективності діяльності		
Рентабельність сукупного капіталу	Чистий прибуток/ Активи	2,50%
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток/ Власний капітал	5%
Рентабельність основних засобів	Чистий прибуток/ Основні засоби	6%
Валова рентабельність реалізованої продукції	Валовий прибуток/ Чистий дохід	20%
Чиста рентабельність реалізованої продукції	Чистий прибуток/ Чиста виручка	5%

- 3) на основі використання критерію «мінімум сукупного збитку, який завдається безпеці». Цей критерій дуже важко розрахувати через відсутність необхідних для цього бухгалтерських і статистичних даних. Напевно, потрібно запровадити додатковий облік. Тоді такий показник можна буде розрахувати лише експертним шляхом, який має свої межі точності [9].;
- 4) виходячи з достатності оборотних коштів (власних і позикових) для здійснення виробничо-збутової діяльності [19]. Цей підхід дуже вузький, адже охоплює не всі сфери фінансової безпеки.
- 5) метод балів або ранговий метод - базуються на підрахунку балів за кожною позицією показників, за якими оцінюється фінансова безпека. Включають в себе експертний аналіз, який передбачає опитування експертів (кваліфікованих фахівців) з подальшою математичною обробкою результатів дослідження[23,24].

Проаналізувавши існуючі підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства, дану оцінку варто здійснювати по кожній функціональній складові фінансової безпеки, а далі експертним шляхом визначати інтегральний показник. До функціональної структури фінансової безпеки підприємства відносяться такі [12]:

- бюджетна – взаємовідносини з бюджетом (податки і збори до бюджетів, при наявності – бюджетні кредити або бюджетне фінансування);
- грошово-кредитна – кредити під операційну діяльність, виплата заробітної плати працівникам, розрахунки з постачальниками і отримання грошових коштів від покупців продукції і послуг;
- валютна – при здійсненні експортно-імпортних операцій (купівля і продаж валюти, кредити в іноземних валютах, розрахунки з іноземними споживачами і постачальниками продукції та послуг у валюті);
- банківська – взаємовідносини підприємства з банками по кредитах і депозитах;
- інвестиційна – капітальні вкладення у розвиток підприємства, у тому числі за рахунок довгострокових кредитів;

- фондова – випуск підприємством власних акцій і купівля акцій інших підприємств,
- страхова – страхування майна підприємства або результатів його діяльності, безпечної праці і збереження здоров'я працівників.

Розглянуті методи дають змогу дослідити різні аспекти підприємницької діяльності та можуть підлаштовуватись під конкретне підприємство.

Розглянемо більш детально метод інтегральної оцінки рівня фінансової безпеки. Для цього потрібно виділити основні показники, які є найбільш суттєвими у оцінці рівня фінансової безпеки підприємства. Для того, щоб їх виділити можна керуватись такими критеріями:

- вплив показника на фінансовий стан суб'єкта господарювання;
- максимальна простота в розрахунках;
- висока інформативність показника;
- наявність інформації для розрахунку даного показника у публічній звітності.

Обрані показники характеризують ефективне функціонування компанії, фінансовий стан та економічний розвиток. Вони розглядають практично всі аспекти діяльності підприємства: ліквідність, рентабельність, платоспроможність, ділову активність та майновий стан. Система показників представлена в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Система показників оцінки рівня фінансової безпеки підприємства та формули їх розрахунку

№	Показник	Формула для розрахунку	Нормативне значення
1	Коефіцієнт автономії(Кавт.)	Кавт. = Власний капітал/ Валюта балансу	$\geq 0,5$ [33, с. 233; 34 с. 57]
2	Коефіцієнт фінансової стійкості(Кф.ст.)	Кф.ст. = (Власний капітал+ Довгострокові зобов'язання)/ Сума пасивів	$> 0,9$ [13, с. 71]
3	Коефіцієнт швидкої ліквідності(Кш.л.)	Кш.л.= (Сума оборотних активів – Сума запасів) / Поточні зобов'язання	$> 0,5$ [33, с. 233; 34, с. 57]
4	Коефіцієнт абсолютної ліквідності(Кабс.л.)	Кабс.л. = Грошові кошти та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання	$\geq 0,2$ [33, с. 233; 34, с. 57]
5	Коефіцієнт покриття (Кп.)	Кп. = Сума оборотних активів / Поточні зобов'язання	≥ 2 [33, с. 233; 34 с. 57]
6	Коефіцієнт придатності основних засобів(Кпр.оз)	Кпр.оз = Залишкова вартість основних засобів /Первісна вартість основних засобів	$\geq 0,8$ [13, с. 233; 27 с. 57]

№	Показник	Формула для розрахунку	Нормативне значення
7	Коефіцієнт маневреності власного капіталу(Км.вк)	$Км.вк = \text{Власні оборотні кошти} / \text{Власний капітал}$	> 0,5 [33, с. 233]
8	Фондовіддача(Ф)	$Ф = \text{Чистий дохід від реалізації} / \text{Середньорічна залишкова сума основних засобів}$	>1 [7; 33, с. 234]
9	Рентабельність власного капіталу(Рвк)	$Рвк = \text{Чистий прибуток} / \text{Середньорічна сума власного капіталу}$	>0,15 [33, с. 235; 35]
10	Рентабельність активів(Ра)	$Ра = \text{Чистий прибуток} / \text{Середньорічна сума активів}$	>0,14 [33, с. 235]
11	Рентабельність продажу(Рпр)	$Рпр = \text{Чистий прибуток} / \text{Чистий дохід від реалізації}$	>0,24 [35]

Таблиця 1.3

Вагові значення показників оцінки рівня фінансової безпеки

№	Показник	Характеристика	Вагове значення	Ранг
1	Коефіцієнт автономії	Коефіцієнт показує питому вагу власного капіталу, найбільш надійного джерела фінансування, у загальній сумі джерел фінансування. Чим вище даний показник, тим менший ризик фінансової залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та вищий рівень фінансової безпеки. Проте занижений рівень власного капіталу стримує економічний розвиток підприємства.	0,15	2
2	Коефіцієнт фінансової стійкості	Коефіцієнт відображає співвідношення між власним та залученим капіталом та показує, скільки гривень власного капіталу припадає на одиницю залученого. Низьке значення коефіцієнту стверджує про незадовільну структуру джерел фінансування підприємства та наявність реальної загрози фінансовій безпеці підприємства.	0,17	1
3	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Коефіцієнт відображає можливість погашення поточних зобов'язань підприємства за рахунок наявних грошових засобів та дебіторської заборгованості, яка не є простроченою. Фактично характеризує платоспроможність підприємства за умови своєчасних розрахунків із дебіторами.	0,12	4
4	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Коефіцієнт характеризує здатність підприємства відповідати за своїми поточними зобов'язаннями за рахунок найбільш ліквідних коштів. Низький рівень коефіцієнту стверджує про неможливість сплати підприємством поточних зобов'язань без залучення коштів дебіторів. Своєю чергою, особливо за несприятливої кон'юнктури є ризик неповернення коштів дебіторів, що підриває платоспроможність підприємства та загрожує його фінансовій безпеці.	0,14	3

№	Показник	Характеристика	Вагове значення	Ранг
5	Коефіцієнт покриття	Коефіцієнт характеризує достатність наявних ресурсів підприємства для погашення поточних зобов'язань та відображає ризик неплатоспроможності, одного з основних ризиків фінансової безпеки підприємства. Низький рівень коефіцієнту означає нездатність підприємства відповідати за своїми боргами та є ознакою його неплатоспроможності	0,1	5
6	Коефіцієнт придатності основних засобів	Коефіцієнт відображає технічний стан наявних основних фондів. Низьке значення коефіцієнта та його зменшення свідчать про необхідність оновлення основних засобів, що призводить до додаткових фінансових втрат у майбутніх періодах	0,02	11
7	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Коефіцієнт відображає частину власного капіталу, що спрямовується для фінансування поточної діяльності. Характеризує достатність власних джерел для фінансування поточної діяльності. Низьке значення коефіцієнту стверджує про необхідність залучення додаткових джерел для фінансування діяльності підприємства, а отже, і зниження рівня економічної безпеки.	0,09	6
8	Фондо-віддача	Показник відображає суму реалізованої валової продукції, що припадає на 1 грн. основних засобів та фактично характеризує ефективність використання основних засобів. Низький рівень даного показника та його зменшення стверджують про неефективність використання основних засобів, а отже, наявність ризику неефективності операційної діяльності та майбутнього недоотримання прибутку	0,03	10
9	Рентабельність власного капіталу	Коефіцієнт відображає віддачу власного капіталу та показує величину прибутку в розрахунку на 1 грн. вкладеного власниками капіталу. Характеризує ефективність вкладених коштів у підприємства. Низьке значення показника означає неефективне використання вкладених коштів	0,04	9
10	Рентабельність активів	Показник показує величину прибутку в розрахунку на 1 грн. активів та відображає ефективність використання активів підприємства. Низьке значення показника стверджує про неефективне управління підприємством та наявність можливих загроз фінансовій безпеці через неефективну діяльність підприємства.	0,06	8
11	Рентабельність продажу	Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком - показник прибутковості, який вказує на обсяг чистого прибутку (виручки компанії, за вирахуванням операційних витрат, відсотків, податків і іншого), який генерує кожна гривня продажів. Показник розраховується як співвідношення чистого прибутку до обсягу продажів. Значення вказує на частку виручки компанії, яка залишається після вирахування всіх витрат за поточний період. Також значення дозволяє приблизно спрогнозувати, на скільки зросте чистий прибуток компанії при підвищенні рівня збуту на гривню[10].	0,08	7

Отже, найбільший вплив на фінансову безпеку мають показники фінансової стабільності підприємства, адже вони показують залежність підприємства від зовнішніх чинників, захищеність підприємства від зовнішніх загроз.

За допомогою експертного методу було надано певний ранг, що залежить від впливу показника на фінансову безпеку підприємства(найменше значення означає найбільший вплив і навпаки). Для визначення вагового значення індикаторів було використано формулу Фішберна [22, с.63]:

$$W_i = \frac{2(m-i+1)}{m(m+1)}, \quad (1.1)$$

де W_i – питома вага i -го показника в інтегральному показнику;

i – місце в ранзі окремого показника;

m – загальна кількість показників.

Показники вагомості коефіцієнтів потрібні для розрахунку загального показника рівня фінансової безпеки підприємства. Даний показник можна розрахувати за формулою[35, с.63]:

$$I_{\text{ФБ}} = \sum_{i=1}^m W_i * K_i, \quad (1.2)$$

де $I_{\text{ФБ}}$ – показник фінансової безпеки;

W_i – питома вага i -го показника в інтегральному показнику;

K_i – розрахункове значення i -го показника.

Останнім кроком розрахунку даного показника є інтерпретація отриманих значень(табл.1.4).

Оцінка рівня фінансової безпеки підприємства

Рівень фінансової безпеки	Значення показника $I_{\text{ФБ}}$	Характеристика стану
Відмінний	$1,17 < I_{\text{ФБ}}$	Підприємство бездоганно протистоїть зовнішнім та внутрішнім загрозам, що створює підґрунтя для стабільного розвитку та реалізації стратегії підприємства у майбутніх періодах
Задовільний	$0,93 < I_{\text{ФБ}} < 1,17$	Підприємство здатне протистояти зовнішнім та внутрішнім загрозам, що забезпечує його розвиток у майбутньому періоді
Незадовільний	$0,56 < I_{\text{ФБ}} < 0,93$	Підприємство не здатне протистояти зовнішнім та внутрішнім загрозам, що загрожує ефективному функціонуванню підприємства в майбутніх періодах
Критичний	$I_{\text{ФБ}} < 0,56$	Підприємство не протистоїть зовнішнім та внутрішнім загрозам, тому є велика ймовірність втрати платоспроможності й банкрутства

Досить цікавим методом оцінки фінансової безпеки є експрес-оцінка на основі грошового потоку підприємства. Даний підхід орієнтований, насамперед, на віддзеркалення залежності якості управління підприємством від структури його грошових потоків і виконує дану функцію, враховуючи весь спектр фінансових відносин і основних фінансових рішень. Дана особливість відбиває характер розподільних відносин підприємства, пов'язаних із формуванням та використанням його фінансових ресурсів й охоплює всі напрямки фінансової діяльності – інвестування, фінансування, управління активами, що реалізуються у русі грошових коштів. Проте використання наведеного підходу як методичного інструментарію оцінки фінансової безпеки підприємства вимагає на лише акцентування уваги на спрямованості грошових потоків, але й доопрацювання теоретичних положень та їх реалізацію у математичному вимірі або втілення у конкретному програмному забезпеченні з визначенням чітких меж і розмежуванням можливих ситуацій[29].

Алгоритм даного методу представлено на рис. 1.1.

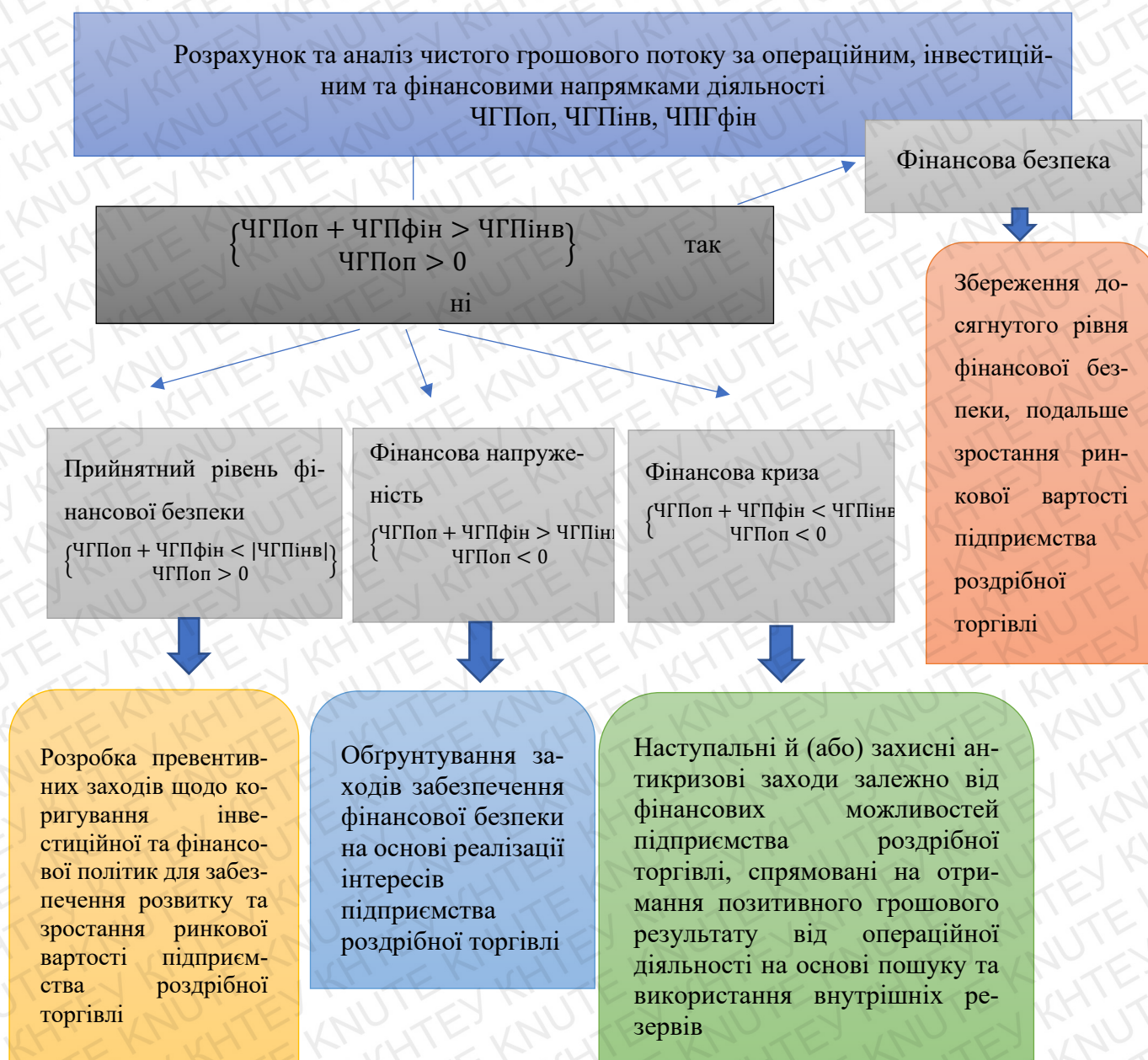

Рис. 1.1 Алгоритм експрес-оцінки фінансової безпеки підприємства[14]

Одним з популярних методів оцінки також вважають метод експрес-оцінки фінансової безпеки, який ґрунтується на дослідженні горизонтальної структури функціонального балансу, виходячи з позицій Б. Коласа.

Горизонтальна структура функціонального балансу[20]

Цикл	Використання коштів	Джерела коштів	Показник
Інвестиційний	Необоротні активи	Постійні пасиви	Власний оборотний капітал
Поточний	Товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість	Кредиторська заборгованість	Робочий капітал
Грошовий	Грошові кошти	Короткострокові кредити	Потреба у грошових коштах

Досягнення стану фінансової безпеки підприємства передбачає прийняття обґрунтованих рішень щодо джерел коштів та напрямків їх використання.

В наступній таблиці представлені основні показники, що характеризують певний цикл та алгоритм їх розрахунку (табл.1.6).

Таблиця 1.6

Алгоритм розрахунку основних показників експрес-оцінки[20]

Показник	Алгоритм розрахунку
Власний оборотний капітал (ВОК)	$ВОК = ВК - НА$
Робочий капітал (РК)	$РК = ОА - ПЗ$
Потреба у грошових коштах (Пгк)	$Пгк = ВОК - РК$

де ВК – власний капітал;

НА – необоротні активи;

ОА – оборотні активи;

ПЗ – поточні зобов'язання.

Далі розглянемо алгоритм ідентифікації рівня фінансової безпеки(табл. 1.7)

Алгоритм ідентифікації рівня фінансової безпеки[20]

ВОК(+)>РК(+), П(ГК)(+)					
Ні					Так
ВОК(+)>РК(-), П(ГК) (+)	ВОК(+)<РК(+), П(ГК)(-)	ВОК(-)<РК(+), П(ГК)(-)	ВОК(-)<РК(-), П(ГК)(-)	ВОК(-)>РК(-)	ВОК(+)>РК(+), П(ГК) (+)
<i>Високий рівень фінансової безпеки</i>	<i>Прийнятний рівень</i>	<i>Фінансова напруженість</i>	<i>Фінансова криза</i>	<i>Економічне банкрутство</i>	<i>Абсолютна безпека</i>
Збереження досягнутого рівня фінансової безпеки, подальше зростання ринкової вартості підприємства	Превентивні заходи щодо попередження зниження та, відповідно, заходи щодо зміцнення рівня фінансової безпеки	Забезпечення генерування надходжень грошових коштів, що перевищують обсяги їх необхідного поточного використання. Виявлення та використання потенціалу зміцнення фінансової безпеки підприємства за рахунок поліпшення відносин з кредиторами, банківськими установами, постачальниками			Збереження досягнутого рівня фінансової безпеки, подальше зростання ринкової вартості підприємства

Отже, можна підсумувати, що фінансова безпека – це складова економічної безпеки, яка дає можливість забезпечити підприємству фінансову стійкість, платоспроможність та ліквідність, допомагає своєчасно виявляти зовнішні загрози та подолати їх. Збереження фінансової безпеки, особливо в кризовий період, є один із першочергових завдань керівництва будь-якої організації.

Науковцями знайдено багато підходів до визначення рівня фінансової стійкості підприємства, найбільш поширеними серед яких є: індикативний, ресурсно-функціональний методи, інтегральної оцінки та метод, що базується на ймовірності банкрутства. Основним недоліком даних методів є те, що вони не враховують сучасний стан економіки та особливості окремих галузей. Саме тому дані методи потребують подальшого вдосконалення.

В даному розділі було розглянуто модель оцінки рівня фінансової безпеки підприємства, яка базується на інтегральному показнику, що враховує 11 індикаторів діяльності підприємства. За допомогою ранжування показників можна враховувати особливості конкретної галузі в якій функціонує підприємство та адаптуватись під економічний стан конкретного періоду. Дану модель застосуємо для ПрАТ «Комбінат «Тепличний» в наступному розділі.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРАТ «КОМБІНАТ «ТЕПЛИЧНИЙ»

2.1 Ідентифікація основних загроз фінансовій діяльності підприємства

ПрАТ «Комбінат «Тепличний» було зареєстровано 1997 року в смт. Калинівка Броварського району. Підприємство спеціалізується на вирощуванні овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів.

Основним завданням товариства було і залишається вирощування овочів. Завдяки використанню нестандартної сировини та економічного обладнання ПрАТ «Тепличний «Комбінат» вдалося знизити розцінки на свою продукцію. Таким чином надійно завойовувати солідну частку всього сегменту сучасного українського ринку продуктів. Вирощування овочів, коренеплодів та бульбоплодів і їх реалізація почалося з малих об'ємів, при повній відсутності інвесторів.

Ціни на продукцію, можна дізнатися, зателефонувавши по телефону в найближчий магазин списку. Компанія готова розглянути заявки на додаткове замовлення та закупівлю продукції.

Ринок збуту охоплює не лише територію України, але Білорусь, Молдову, Польщу. У зв'язку з хорошою якістю та доступною ціною, ринок збуту постійно розширюється, підписуються нові контракти на реалізацію продукції далеко за межами країни. На даний час в підприємстві середня кількість працівників 670 чоловік. Всі робітники вчасно отримують гідну заробітну плату та всі соціальні пільги згідно трудового законодавства. Відділ збуту продукції з підібраними кваліфікованими кадрами велику увагу приділяє своїм клієнтам.

Сьогоднішні реалії сприяють тому, що підприємству постійно доводиться долати труднощі, що виникають, та зустрічати на шляху все більше зовнішніх загроз його діяльності. В умовах нестабільної економіки перед суб'єктом господарювання гостро стоїть проблема забезпечення фінансової безпеки, так як діяльність пов'язана з великою кількістю як можливостей, так і ризиків.

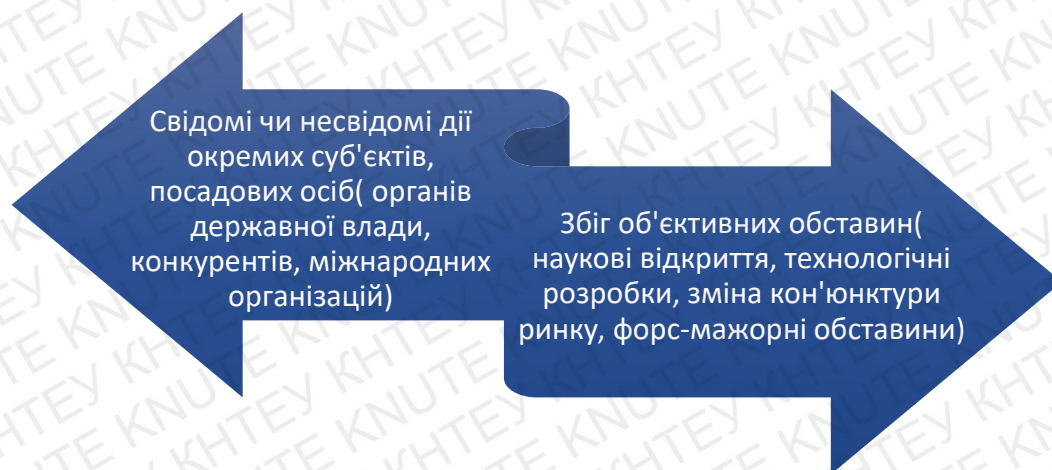
Часто терміни «загроза» та «небезпека» вживають разом, доповнюючи один одного. Загроза – це крайня міра небезпеки(безпосередня небезпека), а небезпека – це можлива(потенційна) загроза в обмежених масштабах. Загальним у змісті загрози є їх можливість заподіяти той чи інший збиток безпеці[19].

Якщо послідовно розглянути появу загрози, то спочатку з'явиться ризик – причина, по якій виникає певна можливість негативного впливу на підприємство. Далі виникає небезпека, яка показує, що можливий негативний вплив. Після небезпеки вже виникає сама загроза, що може нести негативні наслідки. Отже, загроза – це вищий ступінь, що проходить і з'являється вже після стадії ризику та небезпеки. Загроза міститься у ризику і лише за настання певних умов ризик може перерости у конкретну загрозу.

Так як загрози, з якими зустрічається підприємство є дуже різноманітними, то існує потреба в їх класифікації, що дозволить виділити основні характеристики загроз(рис.2.1.1).

За часом впливу	<ul style="list-style-type: none"> • постійно діючі(розкрадання) • епізодичні(сезонні втрати) • разові(перевезення вантажів)
За місцем дії	<ul style="list-style-type: none"> • загальні(на весь об'єкт захисту) • локальні(на елемент об'єкта)
За напрямом впливу	<ul style="list-style-type: none"> • внутрішні(співробітники) • зовнішні(конкуренти, партнери, замовники)
За ймовірністю реалізації	<ul style="list-style-type: none"> • потенційно можливі(шахрайство) • реально наявні(розкрадання)
За величиною можливого збитку	<ul style="list-style-type: none"> • незначні(до 10% усіх коштів) • значні(10-50%) • фатальні(понад 50%)
За можливістю прогнозування	<ul style="list-style-type: none"> • прогнозовані(ймовірні) • непрогнозовані(випадкові)
За об'єктом посягань	<ul style="list-style-type: none"> • персонал • фінансові засоби • інформаційні засоби • матеріальні засоби

Рис.2.1.1 Загальна класифікація загроз на підприємстві(розроблено автором)

Рис.2.1.2 Основні види загроз фінансовій безпеці підприємства(розроблено автором)

Для збору інформації про небезпеки та загрози, що можуть виникати на підприємстві можна виділити такі:

1. Аналіз документації - полягає в перегляді усіх документів, що стосуються діяльності підприємства. Даний спосіб ідентифікації загроз і ризиків дозволяє сформувати базу даних загроз за ознакою за сферами діяльності підприємства та центрами їх виникнення, про що наголошує О. Б. Пойзнер[29], бо загрози виникають і реально реалізуються в конкретних підрозділах, цехах, складах, відділах.
2. Мозковий штурм – найбільш популярний метод ідентифікації ризиків та загроз. Суть методу в генерації довільного списку ідей, які висувають його учасники. Мета методу – скласти первинний перелік можливих загроз для подальшого їх аналізу. Перевагою мозкового штурму є зосередження дослідження на конкретній області, що дозволяє провести дослідження більш детально.
3. Метод номінальної групи – модифікація методу мозкового штурму, адже відособлює ідеї від їх авторів. Даний метод виділяє загрози по мірі їх важливості, значимості. Це дозволяє не лише виявити загрози, але і оцінити їх. Окремі пропозиції висуваються анонімно, а рішення вважається груповим.

4. Картки Кроуфорда - варіант методу номінальної групи. За допомогою даного методу можна швидко зібрати інформацію у великій кількості спеціалістів за короткий період часу. Даний метод буде ефективним у плані визначення загроз і ризиків як явних, так прихованих.
5. Метод Delphi – аналогічний мозковому штурму, але його участики не знають один про одного. Опитування експертів проводиться в декілька етапів, тому даний метод займає досить багато часу, а отже, застосовувати його для ідентифікації загроз є часто недоцільно.
6. Опитування експертів. Метою спеціалістів є ідентифікація і оцінка загроз шляхом інтерв'ю кваліфікованих фахівців. Очевидно, що в якості експертів потрібно залучати осіб, чиї судження найбільше допоможуть ухваленню зваженого рішення.
7. Метод використання діаграм – демонструє як різні елементи взаємодіють один з одним. Використовуючи цей метод можна побачити ієрархію загроз.

Для того, щоб підприємство нормально функціонувало та робило майбутні прогнози, потрібно проводити порівняльний аналіз загроз фінансової безпеки, де мають розглядатись як реальні, так і потенційні загрози, а також кризові ситуації та несприятливі ситуації. Тому, для забезпечення фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний» необхідно провести всебічний аналіз загальної сукупності загроз.

Загалом, загрози, які виникають на досліджуваному підприємстві можна розділити на суб'єктивні та об'єктивні. До об'єктивних відносяться загрози, що не залежать від діяльності підприємства. Вони виникають несподівано, непрогнозовано та не залежать від волі людей. Об'єктивними загрозами на ПрАТ «Комбінат «Тепличний» є різкі перепади температур повітря, посухи та найбільша загроза, що є у кожного підприємства сьогодні – це пандемія COVID-19. Всі ці фактори впливають на збільшення витрат матеріальних ресурсів, щоб зберегти нормальний робочий цикл та зберегти життя і здоров'я людей.

До суб'єктивних загроз належать всі ті, які залежать від дій суб'єкта господарювання. Серед таких можна виділити загрози, що виникають внаслідок діяльності уряду:

- зростання рівня інфляції;
- загальноекономічна криза та нестабільність фінансової ситуації в країні та окремих регіонах;
- зміна процентної ставки на кредит;
- брак коштів для фінансування та підтримки підприємств;
- нестабільність нормативної бази.

Такі загрози можна назвати зовнішніми, адже вони викликані зовнішніми чинниками. До таких ще можна віднести розкрадання з боку сторонніх осіб: викрадення технологічної інформації, недобросовісна конкуренція, незаконні дії конкурентних та правоохоронних структур.

Внутрішні загрози пов'язані з персоналом підприємства. Серед таких можна виділити:

- організаційні ризики(низька дисципліна праці, неефективне управління підрозділами підприємства, розголошення комерційної інформації);
- невдале планування стратегії підприємства(нечітка маркетингова політика, прорахунки в ціновій політиці, некваліфікована робота аудиторського відділу);
- технічні причини(використання енергомістких матеріалів, застарілі технології, перевищення витрат газу, відмова від модернізації);

Згрупуємо основні загрози, що виникають на досліджуваному підприємстві у таблицю та виділимо ті, які мають найбільший вплив, за допомогою ранжування(табл. 2.1.1).

Основні загрози фінансовій безпеці ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

Загроза	Сфера впливу	Вагомість
Перепади температур повітря	Зменшення врожайності, збільшення витрат на реабілітацію культур, які постраждали, зменшення пропозиції товарів, а в результаті і прибутку	7
Посуха		3
Повінь		4
Пандемія COVID-19	Зменшення купівельної спроможності населення, зменшення попиту, загроза повному функціонуванню підприємства, загроза кризового стану	1
Загальноекономічна криза	Неплатоспроможність населення, порушення нормального стану підприємства	2
Зростання рівня інфляції		9
Організаційні ризики	Низька дисципліна праці, неефективне управління підрозділами підприємства, розголошення комерційної інформації	6
Технічні ризики	Використання енергомістких матеріалів, застарілі технології, перевищення витрат газу, відмова від модернізації	8
Невдале планування стратегії підприємства	Нечітка маркетингова політика, прорахунки в ціновій політиці, некваліфікована робота аудиторського відділу	5

На рисунку 2.1.3 зображено вплив розглянутих загроз в залежності від вагомості, де загроза з найбільшим впливом знаходиться в центрі (набуває найменшого значення) і навпаки.

Рис. 2.1.3 Вагомість загроз фінансовій безпеці на ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

Бачимо, що найбільший вплив на рівень фінансової безпеки на досліджуваному підприємстві має саме пандемія, що практично «поставила на коліна» більшість вітчизняних та і закордонних підприємств різних видів діяльності. Дається взнаки і загальноекономічна криза, що безпосередньо стосується і попередньої загрози. Саме така ситуація вітчизняної економіки може з легкістю призвести до кризового стану, а в подальшому і до банкрутства. Важливою на даному етапі є швидка реакція на будь-які зміни і небезпеки, вчасне їх виявлення та ліквідація. Також для даного суб'єкта досить важливими є погодні умови, адже овочівництво, рослинництво і т. д. має залежність саме від природного фактору.

Отже, практично неможливо перелічити всі види загроз фінансовій безпеці, які виникають на підприємстві. Вони можуть виникати ще на початковому етапі діяльності, а проявляти себе в процесі. Для протидії всім загрозам потрібно проводити загальну їх класифікацію та розробити певну стратегію нейтралізації таких загроз, щоб сприяти збереженню фінансової безпеки. Дана стратегія повинна розроблятися службою безпеки підприємства і враховувати всі особливості діяльності даного суб'єкта.

2.2 Оцінка рівня фінансової безпеки підприємства

Оцінка рівня фінансової безпеки є невід'ємною складовою забезпечення фінансової стабільності та розвитку, особливо в теперішній час. Саме після проведення аналізу та оцінки фінансової безпеки можна побачити реальну картину розвитку, ефективності підприємства.

Механізм забезпечення фінансової безпеки реалізується через визначення конкретних стратегічних цілей і способів їх досягнення, підготовки нормативно-правових актів, що регулюють дану сферу, організаційної діяльності державних органів з забезпечення фінансової безпеки [25]. Система забезпечення фінансової безпеки представляє собою сукупність засобів та дій суб'єктів (держави та всього суспільства), що спрямовані на [6]:

- 1) захист національних (за змістом вони відображають життєво важливі інтереси особистості, домогосподарств, суб'єктів господарювання, суспільства і держави) фінансових інтересів, цінностей та досягнення фінансових цілей через ряд заходів, що реалізуються у фінансовій сфері;
- 2) дотримання фактичних даних індикаторів фінансової безпеки в межах їх порогових значень;
- 3) попередження та ліквідацію загроз фінансовій безпеці, фінансово-економічному розвитку країни та зміцненню соціального добробуту громадян загалом.

Фінансова безпека підприємства повністю залежить від його фінансового стану. Якщо фінансовий стан є незадовільний, то і безпека буде недостатньою. Фінансові ресурси дають змогу підприємству використовувати нові методи управління, новітні технології, дають можливість виходу на міжнародні ринки збуту та співпраці з найуспішнішими компаніями світу, створюють доступність до інвестиційних та кредитних ресурсів.

Для проведення оцінки фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний» скористаємось індикаторним методом та розрахуємо основні показники (табл. 2.2.1)

Таблиця 2.2.1

Значення індикаторів фінансової безпеки на ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

Показник	2016	2017	2018	2019
1. Показники майнового стану				
Коефіцієнт постійності активів	0,51	0,54	0,62	0,66
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,46	0,44	0,40	0,39
Питома вага дебіторської заборгованості у майні	0,16	0,07	0,14	0,12
Коефіцієнт мобільності активів	1,05	1,05	0,80	0,63
2. Показники ліквідності				
Коефіцієнт поточної ліквідності	10,80	5,92	4,26	5,33
Коефіцієнт швидкої ліквідності	9,08	4,38	2,36	2,38
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	4,39	1,87	0,82	0,70
3. Показники фінансової незалежності				
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	0,95	0,91	0,90	0,93
Коефіцієнт фінансової стабільності	20,12	10,58	8,58	12,76
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,95	0,91	0,90	0,93
4. Показники ділової активності				
Оборотність власного капіталу	0,85	1,00	0,93	0,93
Оборотність мобільних активів	1,59	1,80	1,88	2,22
Оборотність сукупного капіталу	0,81	0,92	0,84	0,86
5. Показники ефективності діяльності				
Рентабельність сукупного капіталу	5,47%	12,13%	1,97%	3,23%
Рентабельність власного капіталу	5,75%	13,28%	2,20%	3,49%
Рентабельність основних засобів	12,59%	27,43%	3,85%	5,67%
Валова рентабельність реалізованої продукції	7,66%	10,21%	11,08%	8,91%
Чиста рентабельність реалізованої продукції	6,74%	13,22%	2,36%	3,75%

Тепер порівняємо отримані значення з нормативом. Отримані результати представлені в табл. 2.2.2.

**Відхилення розрахованих показників фінансової безпеки ПрАТ
«Комбінат «Тепличний» від нормативних значень**

Показник	Норматив	2016	2017	2018	2019
1. Показники майнового стану					
Коефіцієнт постійності активів	0,50	0,01	0,04	0,12	0,16
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,50	-0,04	-0,06	-0,10	-0,11
Питома вага дебіторської заборгованості у майні	0,20	-0,04	-0,13	-0,06	-0,08
Коефіцієнт мобільності активів	1,00	0,05	0,05	-0,20	-0,37
2. Показники ліквідності					
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,25	9,55	4,67	3,01	4,08
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,00	8,08	3,38	1,36	1,38
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,20	4,19	1,67	0,62	0,50
3. Показники фінансової незалежності					
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	0,50	0,45	0,41	0,40	0,43
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,00	19,12	9,58	7,58	11,76
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,85	0,10	0,06	0,05	0,08
4. Показники ділової активності					
Оборотність власного капіталу	1,50	-0,65	-0,50	-0,57	-0,57
Оборотність мобільних активів	1,50	0,09	0,30	0,38	0,72
Оборотність сукупного капіталу	1,00	-0,19	-0,08	-0,16	-0,14
5. Показники ефективності діяльності					
Рентабельність сукупного капіталу	2,50%	2,97%	9,63%	-0,53%	0,73%
Рентабельність власного капіталу	5,00%	0,75%	8,28%	-2,80%	-1,51%
Рентабельність основних засобів	6,00%	6,59%	21,43%	-2,15%	-0,33%
Валова рентабельність реалізованої продукції	20,00%	-12,34%	-9,79%	-8,92%	-11,09%
Чиста рентабельність реалізованої продукції	5,00%	1,74%	8,22%	-2,64%	-1,25%

Проаналізувавши отримані значення, можемо побачити, що показники фінансової безпеки на досліджуваному підприємстві протягом всього періоду були нестабільні. У період з 2016 по 2018 серед усіх показників відхилялися лише декілька показників з трьох основних груп, а в наступних роках ситуація погіршилась, збільшилась кількість та масштаб відхилень. Проте показники ліквідності та фінансової незалежності протягом всього досліджуваного періоду знаходились в межах норми.

Найбільші відхилення спостерігались в значеннях показників майнового стану та ефективної діяльності підприємства. Це свідчить про те, що потрібно

прийняти певні заходи із забезпечення ефективного використання майна підприємства та побудови більш раціональної структури балансу, а також прийняти певні управлінські рішення для зміцнення фінансового стану підприємства. Відхилення показників ділової активності свідчить про зниження виробничо-технічного потенціалу підприємства.

Отже, після проведеного аналізу можна зробити висновок, що ПрАТ «Комбінат «Тепличний» протягом досліджуваного періоду знаходилось у передкризовому становищі і з часом стан підприємства погіршується, а відповідно і рівень фінансової безпеки знижується. Саме тому потрібно провести глибокий фінансово-економічний аналіз даного суб'єкта господарювання та вжити заходів щодо його покращення.

Для більш детальної оцінки фінансової безпеки даного підприємства скористаємось методом інтегральної оцінки та розрахуємо основні показники фінансового стану та основних фондів підприємства(табл.2.2.3).

Таблиця 2.2.3

Розрахунок показників оцінки фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

Показники	Норматив	Роки				Звітний 2019 рік в % до		
		2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018
<i>Коефіцієнт автономії(Кавт.)</i>	$\geq 0,5$	0,95	0,91	0,9	0,93	97,34	101,5	103,5
<i>Коефіцієнт фінансової стійкості(Кф.ст.)</i>	$> 0,9$	0,95	0,91	0,9	0,93	97,34	101,5	103,5
<i>Коефіцієнт швидкої ліквідності(Кш.л.)</i>	$> 0,5$	9,08	4,38	2,36	2,38	26,23	54,4	101,1
<i>Коефіцієнт абсолютної ліквідності(Кабс.л.)</i>	$\geq 0,2$	4,39	1,87	0,82	0,7	15,84	37,17	84,44
<i>Коефіцієнт покриття (Кп.)</i>	≥ 2	10,8	5,92	4,26	5,33	49,33	90,04	125
<i>Коефіцієнт придатності основних засобів(Кпр.оз)</i>	$\geq 0,8$	0,54	0,56	0,6	0,61	112	108,3	101

Показники	Норма- тив	Роки				Звітний 2019 рік в % до		
		2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018
<i>Коефіцієнт маневреності власного капіталу(Км.вк)</i>	> 0,5	0,49	0,46	0,38	0,34	69,62	72,95	89,19
<i>Фондовіддача(Ф)</i>	>1	1,87	2,07	1,63	1,51	80,79	72,76	92,6
<i>Рентабельність власного капіталу(Рвк)</i>	>0,15	0,06	0,13	0,02	0,03	50	23,08	150
<i>Рентабельність активів(Ра)</i>	>0,14	0,05	0,12	0,02	0,03	60	25	150
<i>Рентабельність продажу(Рпр)</i>	>0,24	0,06	0,13	0,02	0,04	66,67	30,77	200

Проаналізувавши отримані значення показників оцінки фінансової безпеки нашого підприємства, можна сказати, що більшість індикаторів знаходяться в нормі, що вказує на ефективність функціонування даного підприємства і може свідчити про достатню фінансову безпеку. Серед таких показників є коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт швидкої та абсолютної ліквідності, коефіцієнт покриття та фондівіддача. Всі вони набувають позитивного значення та збільшуються протягом досліджуваного періоду.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу набуває значення дуже близького до норми, проте все ж невелике відхилення є в негативну сторону і з часом показник зменшується. Це свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних та частини оборотних активів, проте тенденція до спаду значення даного показника веде до зниження фінансової стійкості.

Значення показників рентабельності є нестабільним протягом всього досліджуваного періоду і не набуває нормативного стану(хоча всі значення є додатними). Це вказує на неефективність використання власних ресурсів та активів підприємства. Потрібно дослідити в чому причина спаду даних показників та нейтралізувати проблемні точки. Для того, щоб більш точно побачити зміни рентабельності зобразимо отримані значення на графіку (рис.2.2.1).

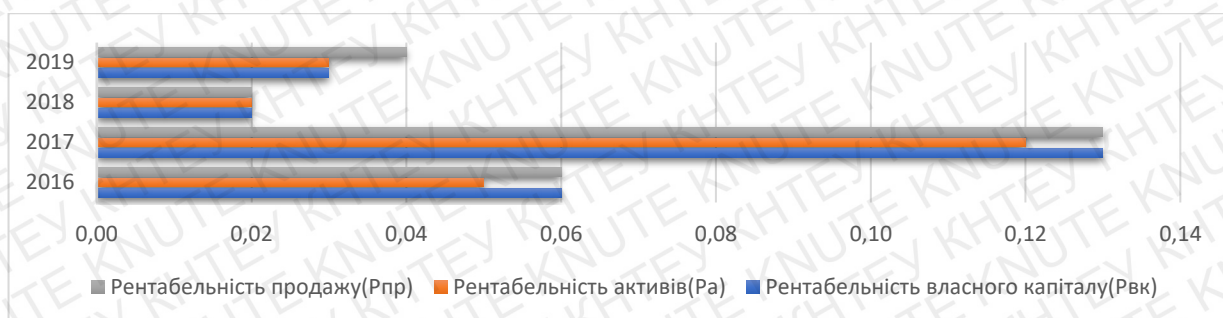

Рис.2.2.1 Динаміка показників рентабельності діяльності ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

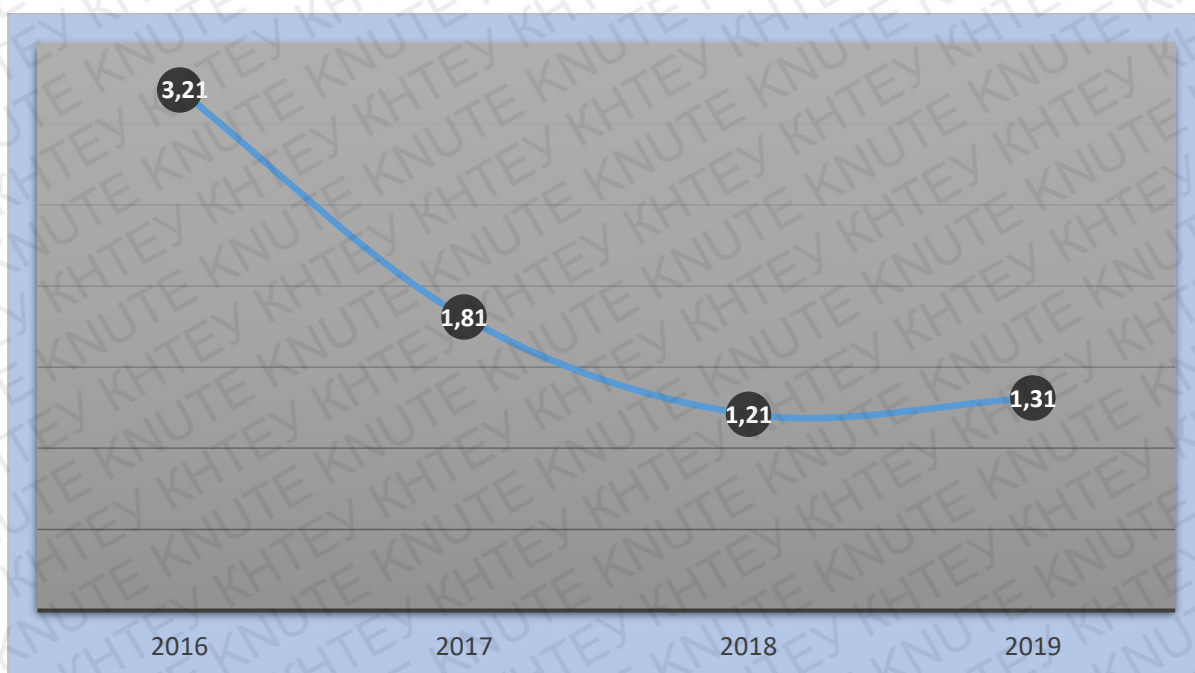
Розрахувавши всі основні показники оцінки фінансової безпеки, можемо обчислити інтегральний показник. Скориставшись даними з таблиці 2 та 4, на основі вагомості кожного з показників обчислимо значення фінансової безпеки на ПрАТ «Комбінат «Тепличний» (табл.2.2.4).

Таблиця 2.2.4

Розрахунок інтегрального показника фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

Показник	2016		2017		2018		2019	
	ро- зрахун- кове знач.	зва- жене знач.	ро- зрахун- кове знач.	зва- жене знач.	ро- зрахун- кове знач.	зва- жене знач.	ро- зрахун- кове знач.	зва- жене знач.
Коефіцієнт автономії	0,95	0,143	0,91	0,137	0,90	0,134	0,93	0,139
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,95	0,162	0,91	0,155	0,90	0,152	0,93	0,158
Коефіцієнт швидкої ліквідності	9,08	1,089	4,38	0,525	2,36	0,283	2,38	0,286
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	4,39	0,615	1,87	0,262	0,82	0,115	0,70	0,097
Коефіцієнт покриття	10,80	1,080	5,92	0,592	4,26	0,426	5,33	0,533
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,54	0,011	0,56	0,011	0,60	0,012	0,61	0,012
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,49	0,044	0,46	0,042	0,38	0,034	0,34	0,031
Фондовіддача	1,87	0,056	2,07	0,062	1,63	0,049	1,51	0,045
Рентабельність власного капіталу	0,06	0,002	0,13	0,005	0,02	0,001	0,03	0,001
Рентабельність активів	0,05	0,003	0,12	0,007	0,02	0,001	0,03	0,002
Рентабельність продажу	0,06	0,005	0,13	0,010	0,02	0,002	0,04	0,003
Інтегральний показник фінансової безпеки	3,21		1,81		1,21		1,31	

Отримані результати оцінки фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний» зображено на рисунку 2.2.2.

Рис.2.2.2 Динаміка рівня фінансової безпеки на ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

Отже, користуючись даними з таблиці 2.2.4, можемо сказати, що рівень безпеки на досліджуваному підприємстві є відмінним протягом часу, який аналізували (інтегральний показник перевищує 1,17). Це свідчить про те, що підприємство досить вправно протистоїть зовнішнім та внутрішнім загрозам, а це сприяє стабільному розвитку підприємства. Проте варто звернути увагу на динаміку показника фінансової безпеки протягом досліджуваного періоду. Бачимо, що в 2016 році значення сягало 3,21, а в 2019 році даний показник зменшився на 59,5%, тобто спостерігається негативна тенденція. Саме тому підприємству потрібно оптимізувати свої дії, вдосконалюватись і шукати шляхи підвищення рівня фінансової безпеки.

Аналіз фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний» підтвердив необхідність регулярного проведення оцінки рівня даного показника за різними групами індикаторів., що дасть змогу вчасно реагувати на погіршення фінансового

стану та раціонально обрати напрями підвищення результативності діяльності. Серед таких напрямів вже зараз можна віднести:

- визначення і усунення «вузьких» місць;
- підвищення ефективності використання виробничо-технічного потенціалу;
- підвищення продуктивності праці;
- проведення ефективної маркетингової та збутової політики;
- коригування фінансової стратегії виходячи з отриманого значення рівня фінансової безпеки.

2.3 Фактори, що вплинули на рівень фінансової безпеки підприємства

На основі розрахованих значень інтегрального показника фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний» проаналізуємо їх динаміку та оцінимо кореляційний зв'язок з такими показниками:

- 1) ВВП;
- 2) індикатор економічних настроїв;
- 3) індекс людського розвитку;
- 4) глобальний інноваційний індекс;
- 5) індекс економічної свободи.

Для оцінки кореляційного зв'язку (лінійної залежності) необхідно визначити коефіцієнт кореляції, скориставшись формулою Пірсона[2]:

$$r_{xy} = \frac{\sum_{i=1}^m (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^m (x_i - \bar{x})^2 \sum_{i=1}^m (y_i - \bar{y})^2}}$$

де $\bar{x}$ та $\bar{y}$ – вибіркові середні x^m та y^m .

Коефіцієнт кореляції набуває значень від -1 до 1 . Значення $+1$ означає, що залежність між X та Y є лінійною, і всі точки функції лежать на прямій, яка відображає зростання Y при зростанні X . Значення -1 означає, що всі точки лежать на прямій, яка відображає зменшення Y при зростанні X . Якщо коефіцієнт кореляції Пірсона $= 0$, то лінійної кореляції між змінними немає[3].

Таблиця 2.3.1

Значущість кореляції

Кореляція	Негативна	Позитивна
Відсутня	-0.09 до 0.0	0.0 до 0.09
Низька	-0.3 до -0.1	0.1 до 0.3
Середня	-0.5 до -0.3	0.3 до 0.5
Висока	-1.0 до -0.5	0.5 до 1.0

Розглянемо зв'язок зміни інтегрального показника фінансової безпеки та величини ВВП України за досліджуваний період (табл.2.3.1)

Динаміка та кореляційний зв'язок між інтегральним показником та темпом приросту ВВП[15]

Показник	2016	2017	2018	2019	Тпр(2019/2016)	середнє знач.
<i>ВВП(млрд, грн)</i>	2383,2	2982,9	3558,7	3974,6	66,78	3224,85
<i>Інтегральний показник</i>	3,21	1,81	1,21	1,31	-59,29	1,88
<i>Rxy</i>						-0,0005

Отже, можемо побачити, що зв'язок між досліджуваними показниками практично відсутній. Коефіцієнт кореляції менший за 0,09(-0,09).

Наступним кроком буде оцінка кореляційного зв'язку між інтегральним показником та індикатором ділової впевненості

Оцінимо кореляційний зв'язок між індикатором економічних настроїв та нашим інтегральним показником(табл.2.3.2).

Таблиця 2.3.2

Динаміка та кореляційний зв'язок між інтегральним показником та індикатором економічних настроїв[15]

Показник	2017	2018	2019	Тпр(2019/2017)	середнє знач.
<i>Індикатор економічних настроїв(%)</i>	97,78	102,75	106,33	8,74	102,28
<i>Інтегральний показник</i>	1,81	1,21	1,31	-27,77	1,44
<i>Rxy</i>					-0,302

Отже бачимо що в цьому випадку існує обернена залежність показників і вона сягає середнього рівня. При збільшенні індикатора на 1, інтегральний показник буде зменшуватись на 0,3 одиниці. Тобто даний фактор є досить вагомим.

Розглянемо залежність показника фінансової безпеки досліджуваного підприємства від зміни індексу людського розвитку(табл. 2.3.3).

Динаміка та кореляційний зв'язок між інтегральним показником та індексом людського розвитку України[4]

Показник	2016	2017	2018	Тпр(2018/2016)	середнє знач.
<i>Інтегральний показник</i>	3,21	1,81	1,21	-62,31	2,08
<i>Індекс розвитку людського потенціалу</i>	0,746	0,747	0,75	0,54	0,75
<i>Rxy</i>					-0,00000002

Оцінивши залежність даних показників, можна сказати, що залежність практично відсутня і в цьому випадку.

Розглянемо зв'язок між інтегральним показником фінансової безпеки та глобальним інноваційним індексом(табл. 2.3.4).

Таблиця 2.3.4

Динаміка та кореляційний зв'язок між інтегральним показником та глобальним інноваційним індексом [1]

Показник	2017	2018	2019	Тпр(2019/2017)	середнє знач.
<i>Глобальний інноваційний індекс</i>	47	43	50	6,38	46,67
<i>Інтегральний показник</i>	1,81	1,21	1,31	-27,77	1,44
<i>Rxy</i>					0,1025

Залежність є низькою, значення індексу кореляції складає менше 0,1025. Отже, при збільшенні індексу на одиницю, інтегральний показник збільшиться на 0,1025 одиниць. Залежність є прямолінійною.

Останнім фактором впливу, який розглянуто є індекс економічної свободи(табл 2.3.5).

Таблиця 2.3.5

Динаміка та кореляційний зв'язок між інтегральним показником та індексом економічної свободи[26]

Показник	2016	2017	2018	2019	Тпр(2019/2016)	середнє знач.
<i>Індекс економічної свободи</i>	46,8	48,1	51,9	52,3	11,75	49,78
<i>Інтегральний показник</i>	3,21	1,81	1,21	1,31	-59,29	1,88
<i>Rxy</i>					-0,1166	

Дані показники є обернено залежні між собою. При зростанні індексу економічної свободи на одиницю, інтегральний показник буде зменшуватись на 0,1166 одиниць. Вплив даного фактору є низьким.

Зобразимо всі отримані результати розрахунків на графіку для більш детального аналізу(рис.2.3.1).

Рис.2.3.1 Вплив факторів на зміну інтегрального показника рівня фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

Отже, можна зробити висновок, що із розглянутих показників прямопропорційний вплив на зміну рівня фінансової безпеки має лише глобальний інноваційний індекс, проте залежність ця є низькою. Всі інші показники обернено впливають на інтегральний показник. Серед них найбільш вагомий вплив має індикатор економічних настроїв, залежність інтегрального показника від цього фактору є середньою. Залежність на низькому рівні, але теж виражається від індексу економічної свободи. Решта розглянутих показників практично не мають впливу на інтегральний показник фінансової безпеки.

Тепер розглянемо вплив внутрішніх факторів на зміну інтегрального показника фінансової безпеки. Алгоритм розрахунку рівня фінансової безпеки буде мати вигляд:

$$РФБ = К \text{ авт} + Кф.ст + Кш.л + Кабс.л + Кп + Кпр.оз + Км.вк + Ф + Рвк + Ра + Рпр.$$

В таблиці 2.3.6 наведено розрахунок змін кожного з індикаторів інтегрального показника та фактори, що вплинули на ці зміни.

Факторний аналіз зміни інтегрального показника

<i>Коефіцієнт автономії(Кавт.)</i>		
Зміна Кавт за рах. зміни ВК	Зміна Кавт за рах. зміни ВБ	Загальна зміна
0,024	0,008	0,032
<i>Коефіцієнт фінансової стійкості(Кф.ст.)</i>		
Зміна Кф.ст за рах. зміни ВК	Зміна Кф.ст за рах. зміни ВБ	Загальна зміна
0,024	0,008	0,032
<i>Коефіцієнт абсолютної ліквідності(Кабс.л.)</i>		
Зміна Ка.л за рах. зміни ГК	Зміна Ка.л. за рах. зміни ПЗ	Загальна зміна
-0,498	0,370	-0,128
<i>Коефіцієнт покриття (Кп.)</i>		
Зміна Кп за рах. зміни ОА	Зміна Кп за рах. зміни ПЗ	Загальна зміна
-0,848	1,913	1,065
<i>Коефіцієнт придатності основних засобів(Кпр.оз)</i>		
Зміна Кпр.оз за рах. зміни ЗВ	Зміна Кпр.оз за рах. зміни ПВ	Загальна зміна
0,056	-0,051	0,006
<i>Фондовіддача(Ф)</i>		
Зміна Ф за рах. зміни ЧД1111	Зміна Ф за рах. зміни ОЗ	Загальна зміна
0,031	-0,151	-0,121
<i>Рентабельність власного капіталу(Рвк)</i>		
Зміна Рвк за рах. зміни ЧП	Зміна Рвк за рах. зміни ВК	Загальна зміна
0,013	-0,001	0,013
<i>Рентабельність активів(Ра)</i>		
Зміна Ра за рах. зміни ЧП	Зміна Ра за рах. зміни А	Загальна зміна
0,012	0,000	0,013
<i>Рентабельність продажу(Рпр)</i>		
Зміна Рпр за рах. зміни ЧП	Зміна Рпр за рах. зміни ЧД	Загальна зміна
0,014	0,000	0,014

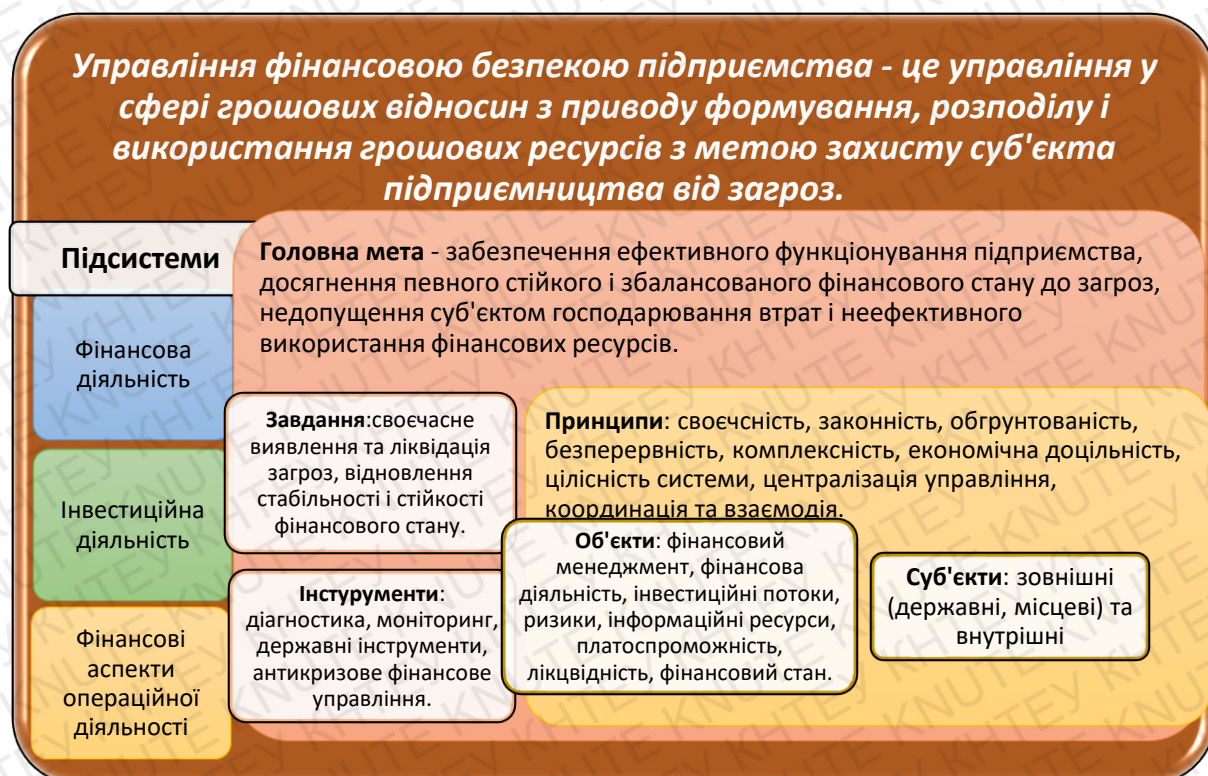
Отже, тепер можемо побачити, що значення інтегрального показника змінюється за рахунок валиву по більшій мірі внутрішніх факторів, серед яких:: зміна обсягу чистого прибутку, збільшення суми поточної заборгованості та зростання чистого доходу. Саме ці фактори сприяли зростанню інтегрального показника. Негативній зміні сприяло зменшення в балансі підприємства грошових коштів та їх еквівалентів, оборотних активів та первісної вартості основних засобів. Можемо побачити, що зміна коефіцієнта покриття сприяла зміні інтегрального показника більше, ніж на 1. Це свідчить про те, що на рівень фінансової безпеки на даному підприємстві дуже впливає здатність до покриття боргів, платоспроможність підприємства, а також залежність від зовнішніх джерел фінансування.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄСТВА

Сучасний стан розвитку економіки в нашій країні вимагає від підприємств приділяти максимальну увагу формуванню ефективної системи управління саме фінансовою безпекою. Зовнішнє середовище, де функціонують суб'єкти господарювання різних сфер діяльності, характеризуються наявністю великої кількості чинників, що можуть стати джерелом загроз їх фінансовим інтересам. Мінімізація та ліквідація таких небезпек можлива лише при ефективній системі управління фінансовою безпекою.

Для більш повного уявлення про сутність процесу управління фінансовою безпекою суб'єкта підприємництва було розроблено схему її структури за основними елементами (рис.3.).

Рис.3.1 Структура процесу управління фінансовою безпекою на підприємстві (розроблено автором)

Забезпечення відповідного рівня фінансової безпеки потребує стратегічного підходу до управління фінансовою безпекою підприємства і передбачає здійснення певних етапів управління (рис. 3.2).

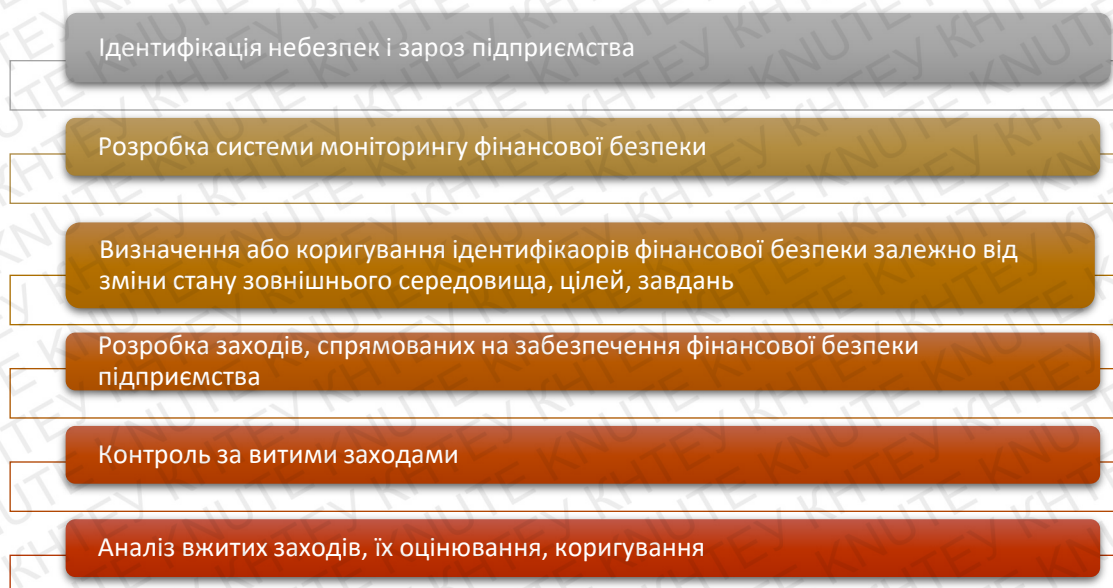

Рис.3.2 Етапи управління фінансовою безпекою на підприємстві [2]

Послідовне виконання даних етапів забезпечить оптимальне управління фінансовою безпекою підприємства на основі розглянутих раніше принципів, ефективне його функціонування та підвищить конкурентоспроможні якості на ринку.

Кожне підприємство зацікавлене в тому, щоб підвищувати рівень своєї фінансової, адже високе значення даного показника свідчить про ефективну та стабільну фінансово-господарську діяльність, робить підприємство більш привабливим для інвесторів та кредиторів.

Після проведених досліджень можна виділити основні фактори, що вплинули на рівень фінансової безпеки підприємства:

- розмір власного капіталу, а також прибутку;
- рівень кредиторської та дебіторської заборгованості;
- об'єм витрат підприємства;
- інші чинники.

Також було виділено основні шляхи оптимізації окремо для кожного чинника, що вплинув на рівень фінансової безпеки досліджуваного підприємства. На основі цього було складено узагальнену схему, що представлена на рисунку 3.3.

Рис. 3.3 Напрямки оптимізації факторів, що впливають на рівень фінансової безпеки підприємства (розроблено автором)

Одним із шляхів підвищення рівня фінансової безпеки є підвищення ефективності діяльності підприємства, а разом з тим і збільшення показника чистої виручки від реалізації продукції. Досягнення такого результату можливе у випадку якщо:

- 1) збільшити обсяг виробництва;
- 2) збільшення ціни одиниці продукції.

Перш ніж планувати виручку, потрібно проаналізувати, за рахунок чого вона зросте.

Пропонуємо збільшити значення даного показника за рахунок збільшення обсягу виробництва. Для росту показника обсягу виробництва потрібно активізувати та вдосконалити збутову та маркетингову політику підприємства. Серед основних цілей можна виділити:

- створення особливих акцій і розпродажів на святкові дні (сприяє збільшенню потенційних споживачів);
- система лояльності для постійних клієнтів (допоможе закріпити за підприємством перевірених та стабільних покупців);

- здійснення рекламних акцій (дозволить підвищити імідж бренду, впізнаваність та приверне увагу нових клієнтів).

Щодо ціни, то саме зараз, в період загальноекономічної кризи, вважаємо за потрібне не змінювати її. В даний час населення не має достатнього рівня купівельної спроможності і шукає доступну продукцію, нехтуючи навіть якістю. Збільшивши ціну, ми втратимо частину потенційних споживачів.

Показник чистої виручки від реалізації в попередньому році склав 459266 тис.грн, що на 2,07% більше, ніж в попередньому періоді, отже, є тенденція до зростання. Так як ми керуємося цілями, що наведені вище, то плануємо, що в наступному періоді за рахунок знижок та акцій у нас вже збільшиться попит, виробництво, і, відповідно, обсяг реалізації. Будемо планувати даний показник двома методами: за середнім темпом приросту та методом експоненціального згладжування. Результат планування представлений у табл. 3.1 та 3.2.

Таблиця 3.1

Розрахунок планового показника чистого доходу від реалізації за методом темпу середнього росту

2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	Тр2017/ 2016	Тр2018/ 2017	Тр2019 /2018	Трс	2020
346824	450140	449943	459266	1,30	1,00	1,02	1,11	507974,9

Таблиця 3.2

Розрахунок планового показника чистого доходу від реалізації методом експоненціального згладжування

Рік	Обсяг реалізації	Експоненціальне середнє	Прогноз
2016	346824	346824,0	
2017	450140	388150,4	346824,0
2018	449943	412867,4	388150,4
2019	459266	431426,9	412867,4
2020			431426,9
Коефіцієнт згладжування α			0,4
2020 за Тр			507974,91
2020сер			469700,89

Отже, ми розрахували планове значення показника чистого доходу від реалізації за двома методами та знайшли середнє значення, що і будемо вважати за прогнозне (469700,89 тис.грн). Значення показника зростає, адже ми плануємо збільшити обсяг виробництва, порівняно з попереднім роком показник зріс на 2,27%.

Оптимізація витрат – ще один шлях до збільшення чистого доходу від реалізації підприємства. Тому потрібно знайти шляхи скорочення окремих статей витрат. Найвагомішою ланкою є собівартість продукції, саме на створення товару витрачається найбільше матеріальних, людських та інформаційних ресурсів. Тому, потрібно оптимізувати процес формування собівартості продукції на підприємстві.

Пропонуємо запровадити на підприємстві таку систему організації виробництва, як «just in time» (точно в строк), що вже знайшла широке застосування у всьому світі. Вона сприяє зниженню витрат виробництва за рахунок бездефектного виготовлення продукції. Сутність її полягає в тому, що комплектуючі вироби, деталі поставляються споживачу у визначене місце, у потрібний час, у необхідній кількості. Якщо попадаються браковані деталі, виробничий процес зупиняється, тому що запасів на робочому місці немає.

В результаті знижуються витрати виробництва, що пов'язані з повторною обробкою бракованих виробів, споживанням сировини і заробітною платою [28]. Нехай у плановому періоді підприємство запровадить таку систему організації виробництва, за рахунок чого собівартість продукції знизиться на 1,5%.

Також одним із важливих факторів, що можуть вплинути на зменшення собівартості продукції є механізація виробництва, запровадження нових технологій, автоматизація виробництва, оновлення сільськогосподарської техніки, а також раціональне використання відходів у виробництві, повторна переробка, тощо. Будемо вважати, що підприємство скоротило витрати на виробництво за рахунок нової техніки та автоматизації на 0,5% в прогнозованому періоді.

Необхідно відзначити, що зниження собівартості продукції у великій мірі залежить від підвищення продуктивності праці. Чим більша продуктивність, тим ме-

нші витрати на одиницю продукції, а отже і менша частка заробітної плати у структурі собівартості. Саме тому потрібно стимулювати працівників, створювати мотиваційні програми та сприяти росту продуктивності роботи на підприємстві.

Для більш детального аналізу зробимо план доходів і витрат на наступний період. Всі розрахунки та отримані значення представлені в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

План доходів і витрат ПрАТ «Комбінат «Тепличний» на 2020 р.

Показник	Алгоритм розрахунку	Значення(тис. грн)
Чистий дохід від реалізації	див. табл.3.2	469700,89
Собівартість реалізованої продукції	$ЧВР_{пл} * R_{сбсер} * 0,975 * 0,985;$ $R_{сбсер} = Сбзв / ЧВРзв$	419323,2137
Валовий прибуток	$ЧВР_{ал} - СБ_{пл}$	50377,67634
Інші операційні доходи	не змінюємо	68698
Адміністративні витрати	не змінюємо	40334
Витрати на збут	$ЧВР_{пл} * РВЗ_{сер}; РВЗ_{сер} =$ $ВтЗбзв / ЧВРзв$	39034,1847
Інші операційні витрати	не змінюємо	11535
Фінансовий результат від операційної діяльності(ЕВІТ)	$ВП_{пл} + ІнОД_{пл} - АдВ_{тпл} - ВЗ_{пл} -$ $ІОВ_{пл}$	28172,49165
Інші доходи	не змінюємо	52
Фінансові витрати	не змінюємо	4006
Інші витрати	не змінюємо	19
Фінансовий результат до оподаткування	$ЕВІТ_{пл} - ФінВ_{тпл} -$ $ІнВ_{тпл} + ІнД_{пл}$	24199,49
Витрати з податку на прибуток	$Пр до оп.пл * 0,18$	4355,91
Чистий фінансовий результат	$Пр до оп.пл - Под. на пр$	19843,58

Проаналізувавши отримані значення показників плану доходів і витрат можемо побачити, що за рахунок зменшення собівартості продукції чистий фінансовий результат порівняно з попереднім періодом зріс на 15,1%. Ми бачимо, наскільки важливим є момент оптимізації витрат на підприємстві, правильна організація виробництва. Очевидно, що при постійному аналізі, вдосконаленні цієї системи відсоток росту буде збільшуватись.

Наступним кроком в нашому дослідженні буде планування балансу суб'єкта господарювання. Для цього спочатку знайдемо значення деяких показників(табл.3.4). В табл. 3.5 представлений балансовий план на 2020 рік.

Розрахунок допоміжних показників

Показник	Алгоритм розрахунку	Значення
<i>Кзаб ОЗ=ОЗзал/ЧВР</i>	ОЗзал/ЧВР	0,66
<i>Кзаб НА = НА зал/ЧВР</i>	НА/ЧВР	0,71
<i>Відсоток ЗГК до ЧВР .</i>		0,06
<i>К.об.ПДЗ</i>	Сб/ПДЗ	6,41
<i>ПОпдз</i>	n/Коб.ПДЗ	56,16
<i>ПОЗ</i>	n/КОЗ	98,32
<i>КОЗ</i>	Сб/З	3,66
<i>Чпкап. пл</i>	(Нпр2-Нпр1)/ЧВР2	0,03
<i>К.об.ПКЗ</i>	СБ/ПКЗ	24,16
<i>Попкз</i>	n/Коб.ПКЗ	14,90

Балансовий план на 2020 рік ПрАТ «Комбінат «Тепличний»

Активи		Сума, тис.грн	Пасив		Сума, тис.грн
Осн.засоби	ОЗ план. = ЧВР пл *Кзоз	311123,43	Зареєстрований (пайовий) капітал	залишаємо незмінним	12186
Нематер.активи	НА план. =ЧВР пл* Кзна	334416,92	Нерозподілений прибуток (непо- критий збиток)	НП пл. = НП п.пл.року + ЧП кап. план.	491212,03
Інші фін.інвестиції		22673	Всього ВК		503398,03
Разом необоротні активи		668213,35	Довгостроковий кредит банку	дефіцит фінан- сових ресурсів, нейтралізували за рахунок да- ної статті	417842,4
Запаси	З пл. = ПО зап. 2018 * Собів.пл./п	114526,22	Всього дов- гострокових зо- бов'язань		417842,4
Поточна дебіторська забор- гованість	ПДЗ пл = ПО пдз 2018 * ЧВР пл/п	128285,45	Поточна креди- торська заборго- ваність за довг.зоб.	Має бути пога- шена	0
Грошові кошти та їх еквіваленти	ГК пл = ЧВР пл * % ГК до ЧВР	27569,48	Короткострокові кредити банків		0
Всього оборотних активів		270381,15	Поточна креди- торська заборго- ваність	ПКЗ пл = Собів. Пл.* ПО пкз/п	17354,07
Всього активів		938594,49	Всього поточних зобов'язань		17354,07
			Всього капітал		938594,49

Спланувавши план доходів і витрат та балансовий план, можемо розрахувати прогнозоване значення інтегрального показника фінансової безпеки досліджуваного суб'єкта господарювання. Розрахунки представлені в наступній таблиці(табл.3.6).

Таблиця 3.6

Розрахунок інтегрального показника у плановому періоді

Показник	Вагомість	2020	
		розрахункове значення	зважене значення
<i>Коефіцієнт автономії(Кавт.)</i>	0,15	0,536	0,08045
<i>Коефіцієнт фінансової стійкості(Кф.ст.)</i>	0,17	0,982	0,166857
<i>Коефіцієнт швидкої ліквідності(Ки.л.)</i>	0,12	8,981	1,077707
<i>Коефіцієнт абсолютної ліквідності(Кабс.л.)</i>	0,14	1,589	0,222411
<i>Коефіцієнт покриття (Кп.)</i>	0,1	15,580	1,558028
<i>Коефіцієнт придатності основних засобів(Кпр.оз)</i>	0,02	0,608	0,012163
<i>Коефіцієнт маневреності власного капіталу(Км.вк)</i>	0,09	-0,327	-0,02947
<i>Фондовіддача(Ф)</i>	0,03	1,510	0,045291
<i>Рентабельність власного капіталу(Рвк)</i>	0,04	0,039	0,001577
<i>Рентабельність активів(Ра)</i>	0,06	0,021	0,001269
<i>Рентабельність продажу(Рпр)</i>	0,08	0,042	0,00338
<i>Інтегральний показник фінансової безпеки</i>		3,14	

Отже, на основі прогнозованого балансового плану та плану доходів і витрат ми обчислили значення інтегрального показника фінансової безпеки. Можемо побачити що значення значно зросло з попереднім періодом(1,31) в 2,4 рази. Це свідчить про те, що запропоновані шляхи збільшення обсягу реалізації та зменшення собівартості продукції справді ефективно діють. Саме тому підприємству слід втілювати запропоновані шляхи оптимізації виробництва, що допоможуть йому значно збільшити рівень фінансової безпеки.

ВИСНОВКИ

Проблема забезпечення підприємством фінансової безпеки не залишається бути актуальною, адже суб'єкти господарювання завжди перебувають у стані впливу великої кількості різних загроз, що можуть порушувати їх стабільне функціонування через руйнування фінансової безпеки. Саме тому все більшу зацікавленість у науковців і практиків викликають оцінка та забезпечення фінансової безпеки підприємства. Серед найбільш відомих підходів до оцінки рівня фінансової безпеки виділяють такі:

- ресурсно-функціональний підхід (на основі оцінки рівня використання фінансових ресурсів (власних та позикових);
- підхід на основі використання критерію «мінімум сукупного збитку, який завдається безпеці»;
- підхід, заснований на визначенні достатності оборотних коштів (власних і позикових) для здійснення виробничо-збутової діяльності підприємства;
- індикаторний підхід, заснований на порівнянні фактичних значень показників фінансової безпеки підприємства з граничними значеннями індикаторів фінансової безпеки.;
- інтегральний метод(ранговий, бальний), базований на інтеграції певної сукупності показників в один єдиний, що і визначає рівень фінансової безпеки.

Аналіз рівня фінансової безпеки ПрАТ «Комбінат «Тепличний» підтвердив необхідність регулярної оцінки рівня фінансової безпеки підприємства за різними групами показників, що сприяє вчасному реагуванню на погіршення фінансового стану підприємства, дасть змогу виявляти та нейтралізувати проблемні місця, а також раціонально вибирати напрями підвищення ефективності своєї діяльності.

Було розглянуто методи, що можуть застосовуватись для ідентифікації небезпек. Серед найбільш популярних є:

- аналіз документації;
- картки Кроуфорда;

- мозковий штурм;
- метод Delphi;
- метод номінальної групи;
- опитування експертів.

Також ми з'ясували, що досліджуване підприємство перебуває в передкризовому стані, багато з груп показників ділової активності, рентабельності та майнового стану підприємства набувають значень, що знаходяться поза межами норми. Саме тому визначено основні фактори, що вплинули саме на такий рівень фінансової безпеки та розроблено шляхи його підвищення. Основними напрямками підвищення рівня фінансової безпеки на досліджуваному підприємстві є:

- використання інформаційних технологій для захисту бізнесу;
- моніторинг фінансового стану свого підприємства та партнерів;
- ідентифікація та ліквідація проблемних місць;
- повне використання виробничих потужностей підприємства;
- економічне використання сировини та інших ресурсів;
- збільшення рівня продуктивності праці;
- підвищення якості продукції;
- здійснення ефективної збутової та рекламної діяльності.

Практичне застосування удосконаленого індикаторного та інтегрального методів визначення рівня фінансової безпеки підприємства дозволить отримувати об'єктивну інформацію щодо стану фінансової безпеки підприємства та визначати заходи щодо підвищення рівня фінансової безпеки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Johnon S. C. / College of business: Global innovation index [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019/ua
2. Rodgers J. L., Nicewander W.A. / Thirteen ways to look at the correlation coefficient / J. L. Rodgers W. A. Nicewander // The American Statistician. – 1988. - 42(1). - p.59-66.
3. Stigler, Stephen M. / Francis Galton's Account of the Invention of Correlation / M. Stephen, Stigler // Statistical Science. – 1989. - 4 (2). – p. 73–79.
4. United nations development: Programme human development reports [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://hdr.undp.org/en/data>
5. Антонова О. В. Абсолютні показники оцінки фінансової безпеки торговельних підприємств / О. В. Антонова : тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. : «Проблеми управління підприємствами торгівлі та ресторанного бізнесу в умовах інноваційного розвитку» (Харків, 19 жовтня 2011 р.). – Х. : ХДУХТ, 2011. – С. 129–130.
6. Баранецька О. В. Аналіз бюджетотворення в Україні / О. В. Баранецька, Я. Г. Бучковська // Економіка та держава. – 2016. – № 8. – С. 79 – 84.
7. Басова О.О., Конюх О.В. Практичне застосування експрес-методики оцінки інвестиційної привабливості металургійних підприємств / О.О. Басова, О.В. Конюх [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/9_NND_2013/Economics/3_131451.doc.htm
8. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия [Електронний ресурс] / И. А. Бланк. — К. : Ника-Центр : Эльга, 2004. — 784 с. — Режим доступу : <http://www.ozon.ru/context/detail/id/4285883/>
9. Бухвальд Е., Гловацкая Н., Лазуренко С. Макроаспекты экономической безопасности: факторы, критерии и показатели // Вопросы экономики. – 1994. – № 12.

10. Васіна Н.В. Моделювання фінансового стану сільськогосподарських організацій при оцінці їх кредитоспроможності: Монографія. Омськ: Вид-во НОУ ВПО ОмГАУ, 2012. с. 49.
11. Гладченко Т.М. Економічна безпека підприємницької діяльності. У кн.: Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – Вип. 26. – К.: ВПЦ “Київський університет”, Інститут міжнародних відносин, 2001. – С. 295-299
12. Горячева К.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємства // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 9.
13. Грабовецький Б.С. Економічний аналіз : [навч. посіб. для студ. екон. спец.] / Б.С. Грабовецький. – Вінниця : Вінниц. нац. техн. ун-т., 2007. – 191 с.
14. Гросул В. А. Методичний підхід до оцінки фінансової безпеки підприємства торгівлі на основі дослідження його грошового потоку / В. А. Гросул, О. В. Антонова // Економічна стратегія і перспективи розвитку торгівлі та послуг: зб. наук. пр. – Харків : ХДУХТ, 2013. – Вип. 1(17). – С. 113–120.
15. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] — Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
16. Економічна безпека бізнесу : [навч. посіб.] / [Швиданенко Г. О., Кузьомко В. М., Норіцина Н. І. та ін.] ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко. – К. : КНЕУ, 2011. – 511 с.
17. Єрмошенко М. М. Фінансова складова економічної безпеки : держава і підприємство : монографія / М. М. Єрмошенко, К. С. Горячева. — К. : НАУ, 2010. — 232 с.
18. Ильяшенко С.Н. Составляющие экономической безопасности предприятия и подходы к их оценке / С.Н. Ильяшенко // Актуальні проблеми економіки. — 2003. — № 3. — С. 12—19.
19. Карачина Н.П. Термінологічний взаємозв’язок категорій в контексті економічної безпеки[Електронний ресурс]/ Н.П. Карачина //Економічні науки. Серія: Економіка та менеджмент: Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – 2010. – Випуск 7(26). Частина 2. – С. 28-36. – Режим доступу: http://www/nbu.gov.ua/PortalSoc_Gum/En_em

20. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы / Б. Коласс. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. – 576 с.
21. Крючко Л.С. Теоретичні засади фінансової безпеки підприємства / Л.С.Крючко // Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід. – 2013. - № 15. – с.49-52.
22. Макарова И.Л. Анализ методов определения весовых коэффициентов в интегральном показателе общественного здоровья / И.Л. Макарова // Символ науки. – 2015. – № 7–1. – С. 87–95.
23. Малик О. В. Концепція управління фінансовою безпекою підприємства / О. В. Малик // Соціально-економічні напрями розвитку міжнародних відносин у забезпеченні ефектів інтеграції України до ЄС: матеріали XII Міжнар. науково-практ. конференції (м. Хмельницький – м. Львів, 25–27 вересня 2016 р.). – Хмельницький: ХНУ, 2016. – С. 139–142.
24. Малик О. В. Формування механізму управління фінансової безпеки підприємства: дис... кандидата екон. наук: 08.00.04 / Ольга Володимирівна Малик. – Хмельницький, 2016. – 263 с.
25. Мартинюк В. П. Теоретичні засади забезпечення фінансової безпеки / В. П. Мартинюк, О. В. Баранецька // Srpsko Razvojno Udruženje: Međunarodni naučni zbornik III. – Вацькі Petrovac, 2016. – S. 135 – 151.
26. Мировой атлас данных: Index of economic freedom [Електронний ресурс] — Режим доступу : <https://knoema.ru/atlas>
27. Молодецька О.М. Методологічні особливості оцінки технікоекономічної безпеки підприємств / О.М. Молодецька, О.В. Нусінова // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2010. – № 7(2). – С. 313–322.
28. Мугак Т.А., Терехин И.А. Применение концепции just-in-time на отечественных предприятиях // Успехи современного естествознания. – 2014. – № 7. – С. 141-143.
29. Ньюэлл Майкл В. Управление проектами для профессионалов. Руководство по подготовке к сдаче сертификационного экзамена/ Макл В. Ньюэлл. – М: КУДИЦ – ОБРАЗ, 2006. – 416 с.

30. Олейников Е.А. Основы экономической безопасности. (Государство, регион, предприятие, личность) / Е.А. Олейников. – М., 1997. – 288 с.
31. Оцінка фінансової безпеки підприємств роздрібної торгівлі : монографія / В.А. Гросул, О.В. Антонова. – Х.: ХДУХТ, 2015. – 249 с.
32. Портнова Г. О. Фінансова безпека підприємств: сучасні погляди щодо сутності та оцінки / Г. О. Портнова, В. М. Антоненко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. - 2012. - № 1. - С. 345-355. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2012_1_35.
33. Фещенко О.П. Розрахунок показників фінансового стану господарських товариств з урахуванням нових форм фінансової звітності / О.П. Фещенко // Бізнес Інформ. – 2015. – № 2. – С. 229–236.
34. Чернега О.М. Критерії та показники фінансово-економічної безпеки підприємства / О.М. Чернега // Науково-методичні аспекти забезпечення економічної безпеки : [монографія]. – Одеса : Атлант, 2013. – С. 56–61.
35. Чорна М.В. Проектний аналіз : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / М.В. Чорна ; Харківська держ. академія технології та організації харчування. – Х. : Консум, 2003. – 228 с.
36. Шелест В. В. Управління фінансовою безпекою довірчого товариства / В. В. Шелест // Актуальні проблеми економіки. — 2009. — № 3. — С. 181—184.

ДОДАТКИ

Додаток А

		Дата (рік, місяць, число)	Коди 01.01.2017
Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМБІНАТ "ТЕПЛИЧНИЙ"	за ЄДРПОУ	05528361
Територія		за КО- АТУУ	3221255600
Організаційно-правова форма господарювання	Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ	112
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів	за КВЕД	01.13
Середня кількість працівників ¹	648		
Одиниця виміру	тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Адреса, телефон	Теплична, 2, смт Калинівка, Броварський, Київська область, 07443, 04594 79115		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2016 р.**

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	21	19
первісна вартість	1001	42	44
накопичена амортизація	1002	21	25

Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	186072	185126
первісна вартість	1011	336289	347270
Знос	1012	150217	162144
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
Знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	22683	22683
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	335	193
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	209111	208021
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	31767	37921
Виробничі запаси	1101	31767	37921
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	23274	26604
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	20085	52233

Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	20581	14109
з бюджетом	1135	2	1574
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19460	11575
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	91515	85915
Готівка	1166	255	133
Рахунки в банках	1167	91260	85782
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	206684	229931
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	415795	437952

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12186	12186
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0

Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	382798	406162
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	394984	418348
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	99	27

за розрахунками з бюджетом	1620	1939	1706
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	3009	1650
за розрахунками з оплати праці	1630	7089	6013
за одержаними авансами	1635	1510	1485
за розрахунками з учасниками	1640	83	81
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	6702	8369
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	380	273
Усього за розділом III	1695	20811	19604
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	415795	437952

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 р.

		Дата (рік, місяць, число)	Коди
			01.01.2017
Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМБІНАТ "ТЕПЛИЧНИЙ"	за ЄДРПОУ	05528361

І. Фінансові результати

Форма N 2

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	346824	367407
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(320255)	(335297)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	26569	32110
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0

Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	42132	99063
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	30481	71717
Адміністративні витрати	2130	(19850)	(18710)
Витрати на збут	2150	(25271)	(26113)
Інші операційні витрати	2180	(8937)	(7766)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	14643	78584
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	8695	9258
Інші доходи	2240	27	79
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(1273)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(1)	(77)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	23364	86571
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	23364	86571
Збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	23364	86571

III. Елементи операційних витрат

Матеріальні затрати	2500	225603	194328
Витрати на оплату праці	2505	79266	76062
Відрахування на соціальні заходи	2510	16496	24515
Амортизація	2515	14917	15528
Інші операційні витрати	2520	7550	5736
Разом	2550	343832	316169

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Середньорічна кількість простих акцій	2600	48743488	48743488
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	48743488	48743488
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.48	1.77
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.48	1.77
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

		Дата (рік, місяць, число)	Коди 01.01.2018
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМБІНАТ "ТЕПЛИЧНИЙ"	за ЄДРПОУ	05528361
Територія		за КО-АТУУ	3221255600
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів	за КВЕД	01.13
Середня кількість працівників ¹	641		
Одиниця виміру	тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Адреса, телефон	Теплична,2, смт Калинівка, Броварський, Київська область, 07443, 04594 79115		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2017 р.

Форма N 1	Код за ДКУД	1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	19	18
первісна вартість	1001	44	46
накопичена амортизація	1002	25	28
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	185126	248779
первісна вартість	1011	347270	425494
знос	1012	162144	176715

Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	22683	22683
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	193	112
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	208021	271592
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	37921	92659
Виробничі запаси	1101	37921	92659
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	26604	26722
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	52233	42891
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	14109	25515
з бюджетом	1135	1574	10676
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0

із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	11575	353
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	85915	72555
Готівка	1166	133	133
Рахунки в банках	1167	85782	72422
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	229931	271371
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	437952	542963

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12186	12186
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	406162	465677
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	418348	477863
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	0	0
за довгостроковими зобов'язаннями			
за товари, роботи, послуги	1615	27	39279
за розрахунками з бюджетом	1620	1706	2027
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	1650	1949
за розрахунками з оплати праці	1630	6013	7292

за одержаними авансами	1635	1485	4537
за розрахунками з учасниками	1640	81	66
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	8369	9568
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	273	382
Усього за розділом III	1695	19604	65100
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	437952	542963

		Дата (рік, місяць, число)	Коди
			01.01.2018
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМБІНАТ "ТЕПЛИЧНИЙ"	за ЄДРПОУ	05528361

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 р.**

I. Фінансові результати

Форма N 2

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	450140	346824
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(404195)	(320255)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	45945	26569
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	84337	42132
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	71755	30481

Адміністративні витрати	2130	(24585)	(19850)
Витрати на збут	2150	(40146)	(25271)
Інші операційні витрати	2180	(9712)	(8937)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	55839	14643
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	4462	8695
Інші доходи	2240	42	27
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(459)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(369)	(1)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	59515	23364
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	59515	23364
Збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0

Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	59515	23364

III. Елементи операційних витрат

Матеріальні затрати	2500	328195	225603
Витрати на оплату праці	2505	101561	79266
Відрахування на соціальні заходи	2510	21173	16496
Амортизація	2515	16535	14917
Інші операційні витрати	2520	11174	7550
Разом	2550	478638	343832

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Середньорічна кількість простих акцій	2600	48743488	48743488
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	48743488	48743488
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1.22	0.48
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1.22	0.48
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

		Дата (рік, місяць, число)	Коди 01.01.2019
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМБІНАТ "ТЕПЛИЧНИЙ"	за ЄДРПОУ	05528361
Територія	Київська область	за КО-АТУУ	3221255600
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів	за КВЕД	01.13
Середня кількість працівників ¹	632		
Одиниця виміру	тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Адреса, телефон	Теплична,2, смт Калинівка, Броварський, Київська область, 07443, 04594 79115		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.**

Форма N 1	Код за ДКУД	1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	18	3
первісна вартість	1001	46	30
накопичена амортизація	1002	28	27
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	248779	303198
первісна вартість	1011	425494	490948
знос	1012	176715	187750

Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	22683	22683
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	112	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	271592	325884
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	92659	121586
Виробничі запаси	1101	92659	79273
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	26722	77
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	42891	14177
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	25515	50396
з бюджетом	1135	10676	748
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0

із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	353	547
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	72555	19950
Готівка	1166	133	87
Рахунки в банках	1167	72422	19863
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	271371	207481
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	542963	533365

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12186	12186
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	465677	473969
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	477863	486155
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	18707
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	39279	414
розрахунками з бюджетом	1620	2027	2048
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	1949	2139
розрахунками з оплати праці	1630	7292	7604
за одержаними авансами	1635	4537	4552
за розрахунками з учасниками	1640	66	66
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	9568	11298

		Дата (рік, місяць, число)	Коди 01.01.2019 73
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМБІНАТ "ТЕПЛИЧНИЙ"	за ЄДРПОУ	05528361

Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	382	382
Усього за розділом III	1695	65100	47210
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	542963	533365

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 р.**

I. Фінансові результати

Форма N 2

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	449943	450140
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у пере-страхування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(400082)	(404195)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	49861	45945
Збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	54206	84337
у тому числі: Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0

Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	51982	71755
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(32207)	(24585)
Витрати на збут	2150	(47457)	(40146)
Інші операційні витрати	2180	(11665)	(9712)
у тому числі: Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	12738	55839
Збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1250	4462
Інші доходи	2240	1194	42
у тому числі: Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(3445)	(459)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(1116)	(369)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	10621	59515
Збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	10621	59515
Збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	10621	59515

III. Елементи операційних витрат

Матеріальні затрати	2500	288186	328195
Витрати на оплату праці	2505	136487	101561
Відрахування на соціальні заходи	2510	28607	21173
Амортизація	2515	18624	16535
Інші операційні витрати	2520	9838	11174
Разом	2550	481742	478638

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Середньорічна кількість простих акцій	2600	48743488	48743488
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	48743488	48743488
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.21	1.22
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.21	1.22
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

		Дата (рік, місяць, число)	Коди 01.01.2020
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМБІНАТ "ТЕПЛИЧНИЙ"	за ЄДРПОУ	05528361
Територія	Київська область	за КО-АТУУ	3221255600
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів	за КВЕД	01.13
Середня кількість працівників ¹	632		
Одиниця виміру	тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Адреса, телефон	Теплична,2, смт Калинівка, Броварський, Київська область, 07443, 04594 79115		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.**

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	3	0
первісна вартість	1001	30	30
накопичена амортизація	1002	27	30
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	303198	305225
первісна вартість	1011	490948	509528

Знос	1012	187750	204303
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
Знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні ак- тиви:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові ін- вестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	22683	22673
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	193
Відстрочені податкові ак- тиви	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні вит- рати	1060	0	0
Залишок коштів у цен- тралізованих страхових резерв- них фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	325884	328091
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	121586	106931
Виробничі запаси	1101	79273	79405
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	77	60
Депозити перестрашування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборго- ваність за продукцію, товари, ро- боти, послуги	1125	14177	38898
Дебіторська заборго- ваність за розрахунками: за виданими авансами	1130	50396	23512
з бюджетом	1135	748	1854
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0

з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	547	400
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	19950	33964
Готівка	1166	87	123
Рахунки в банках	1167	19863	33841
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	207481	205619
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	533365	533710

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12186	12186
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	473969	491212
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)

Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	486155	503398
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	18707	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	414	223
розрахунками з бюджетом	1620	2048	2924
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	2139	2770
розрахунками з оплати праці	1630	7604	10436
за одержаними авансами	1635	4552	1451
за розрахунками з учасниками	1640	66	
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0

Поточні забезпечення	1660	11298	12086
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	382	422
Усього за розділом III	1695	47210	30312
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	533365	533710

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.**

I. Фінансові результати

Форма N 2

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	459266	449943
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у пере-страхування	2012	0	0
Зміна резерву незаробле-них премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестрахо-виків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(418343)	(400080)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	40923	49861
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зоб'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни ін-ших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових ре-зервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестрахо-виків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	68698	54206
у тому числі: Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0

Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	65689	51982
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(40334)	(32207)
Витрати на збут	2150	(38167)	(447457)
Інші операційні витрати	2180	(11535)	(11665)
у тому числі: Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	19585	12738
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1631	1250
Інші доходи	2240	52	1194
у тому числі: Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(4006)	(3445)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(19)	(1116)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	17243	10621
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	17243	10621
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	17243	10621

III. Елементи операційних витрат

Матеріальні затрати	2500	227552	288186
Витрати на оплату праці	2505	145256	136487
Відрахування на соціальні заходи	2510	29866	28607
Амортизація	2515	17187	18624
Інші операційні витрати	2520	8242	9838
Разом	2550	427903	481742

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Середньорічна кількість простих акцій	2600	48743488	48743488
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	48743488	48743488
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,35	0,21
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,35	0,21
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0